

Vormingsaanbod

voor beheerders en
zorgdragers van erfgoedcollecties

2014 – 2015

Vormingsaanbod gebundeld door de erfgoedconsulenten van de vijf
Vlaamse provincies, de Vlaamse Gemeenschapscommissie – Brussel en
FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed

www.erfgoedcelbrussel.be

www.faronet.be

www.limburg.be

www.provincieantwerpen.be

www.vlaamsbrabant.be

www.oost-vlaanderen.be

www.west-vlaanderen.be

Voorwoord

Niets staat in de weg om ook in het erfgoeddomein aan tradities te sleutelen. Een succesvolle traditie boogt immers op succesvolle vernieuwing. Het vormingsaanbod in de erfgoedzorg is vanaf nu georganiseerd volgens het schooljaar in plaats van het kalenderjaar, op dezelfde wijze zoals de culturele sector zijn publieksaanbod organiseert. Met gerust hart kan je de brochure voor 2014 vervangen door de nieuwe geactualiseerde uitgave voor het najaar 2014 – voorjaar 2015.

De erfgoedconsulenten voor musea, voor erfgoeddepots en voor erfgoedregistratie, en vanaf nu ook de monumentenwachters - interieur van de Vlaamse provincies, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, FARO – Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed bundelen voor jullie, beheerders en zorgdragers van erfgoedcollecties het brede vormingsaanbod met betrekking tot die zorg en het beheer. De kans bieden om jouw kennis over erfgoedwerking op te frissen of bij te spijkeren: daar gaat het over. Met degelijke informatie, methodieken en technieken kan je betere keuzes maken voor de omgang met jouw gekoesterd erfgoed. Nieuwe kennis, nieuwe vaardigheden; maar ook collega's ontmoeten, ervaring en informatie uitwisselen. Het geeft zuurstof aan jezelf én jouw erfgoed.

In de brochure 2014 – 2015 presenteren de vormingsinitiatieven zich rond (actuele) methodieken in de erfgoedzorg en -ontsluiting volgens de grote pijlers van (1) management, (2) behoud en beheer, (3) collectie- & objectregistratie, (4) publiek & presentatie en (5) onderzoek. Inhoudelijke thema's – bijvoorbeeld lezingen of studiedagen over cultuurhistorische onderwerpen zoals 'pottenbakken in de 18de eeuw' – vind je in deze uitgave niet.

Grasduin doorheen deze brochure. Laat je verleiden door het diverse aanbod. Vind je toch jouw gading niet? Aarzel niet om ons hierover te informeren. Jouw inbreng wordt ernstig genomen bij de samenstelling van ons toekomstig vormingsaanbod.

De erfgoedsector evolueert, verandert en verjongt, ook de consulenten waar je op rekt. Achteraan vind je alle up-to-date contactgegevens, met voor het eerst ook de contacten van de provinciale monumentenwachters – interieur. Alvast heel wat interessante leerervaringen voor 2014 – 2015 toegewenst.

Jouw erfgoedconsulenten

Contents

Voorwoord	2
Instructies & terminologie	4
Deelnemen	6
Kalender	8
Opleidingen	9
Vorming op aanvraag	9
Vormingsaanbod september 2014 – juni 2015	10
Datum nog te bepalen	14
1. Vormingsaanbod: Management & visie	15
Auteursrecht voor lokale erfgoedverenigingen	15
Auteursrecht voor lokale erfgoedverenigingen	16
Er kan er nog altijd eentje bij! SPECTRUM	17
Ik schrijf een boeiend projectvoorstel	18
Slotcongres – Naar een Living Human Treasures-programma in Vlaanderen?	19
Starten met kwaliteitszorg – Hoe maak je interne processen bespreekbaar?	20
Interne keuken	21
Op aanvraag – Ik schrijf een boeiend projectvoorstel	21
Op aanvraag – Mijn organisatie start met SPECTRUM	21
2. Vormingsaanbod: Behoud & Beheer	22
Behoud en beheer van erfgoed	23
Behoud van aardewerk, steen en glas in archeologische collecties	24
Behoud van keramische materialen en glas in erfgoedcollecties	25
Behoud van textiel in erfgoedcollecties	26
Erfgoedobject 'out of office' – Art handling en transport in de praktijk	27
In goede handen – Erfgoed in depots	28
Natte plaat collodium ambrotypie/ferrotypie – Introductie cursus	32
Natte plaat collodium negatieven – zoutdruk – Gevorderde cursus	33
Opleiding 'Behoudsmedewerker erfgoed' – Gent	34
Opleiding 'Behoudsmedewerker erfgoed' – Leuven	35
Zorg voor archeologisch metaal	36
Op aanvraag – Archiefzorg	37
Op aanvraag – Behoud van edelmetalen, koper en brons in erfgoedcollecties	38
Op aanvraag – Behoud van hout in erfgoedcollecties	39
Op aanvraag – Behoud van textiel in erfgoedcollecties	40
Op aanvraag – Insecten en insectenbestrijding in museumcollecties	41
Op aanvraag – Schimmels en insecten in papieren erfgoedcollecties	41

3. Vormingsaanbod: Collectie- & objectregistratie	42
Erfgoedplus.be – Fotograferen van erfgoedobjecten in het kader van het Erfgoedregister	43
Erfgoedplus.be – Scannen van erfgoedobjecten in het kader van het Erfgoedregister	44
Erfgoedplus.be – Registreren van lokale collecties met het Erfgoedregister	45
Mijn collectie – Onze wereld	46
Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Beginners	49
Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Opfriscursus	50
4. Vormingsaanbod: Publiek & presentatie	51
Conversatietafels Nederlands	52
Culturele diversiteit onderzocht	53
Inspiratienamiddag Cultuur en Erfgoed voor het basisonderwijs	54
Museum en publiek	55
Opleiding tot museumgids	56
Op aanvraag – Ik organiseer een 'Collectiedag' en werk met Europeana	57
Op aanvraag – Omgaan met personen met een visuele/auditieve handicap	57
Op aanvraag – Omgaan met maatschappelijk kwetsbare groepen	58
5. Vormingsaanbod: Onderzoek	59
ICE-breker – Intangible heritage and the museum.	
Masterclass met Marilena Alivizatou	60
In klank en beeld. Participatief documenteren van immaterieel erfgoed	61
Van affiche tot zakenkrant – Papieren bronnen voor de studie van het technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed	62
Meer vormingsinitiatieven	63
Belangrijke organisaties	64
Landelijke expertisecentra	65
Overheden	65
Museumpeil – Vakblad voor museummedewerkers in Vlaanderen en Nederland	65
Contactgegevens	67
Provincie Antwerpen	67
Provincie Limburg	67
Provincie Oost-Vlaanderen	67
Provincie Vlaams-Brabant	68
Provincie West-Vlaanderen	69
Vlaamse Gemeenschapscommissie	69
FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed	69

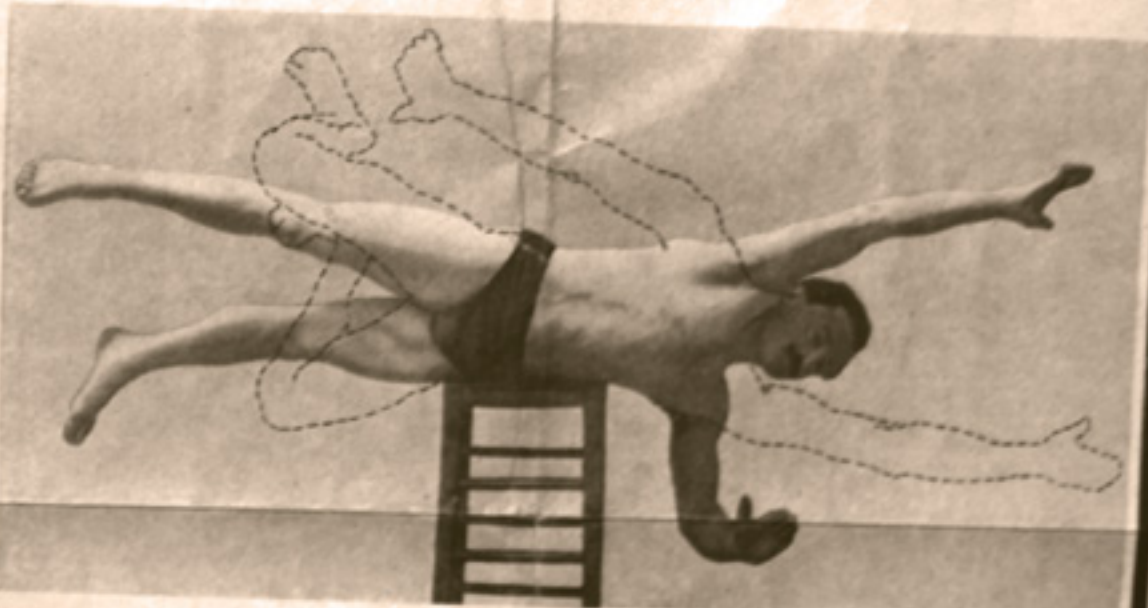
Colofon	70
----------------	-----------

7. — LA MARINIÈRE

corps étant penché sur le côté, le bras inférieur tendu dans le prolongement du corps, à la hauteur du visage les mains bien à plat et le ramener avec force en arrière jusqu'à ce qu'il tende.
Les jambes font le même mouvement que dans le bras.

8. — LA COUPE

Chaque bras fait alternativement les mêmes mouvements que dans la marinière. On nage par conséquent sur chaque côté alternativement.
Les jambes font le même mouvement que dans le bras.

Instructies & terminologie

EXPOSÉ

Les animaux ont l'utile faculté de nager tout naturellement d'instinct, et cette faculté est beaucoup plus développée chez les animaux sauvages que chez les animaux domestiques. L'homme, au contraire, à très rares exceptions près, ne se noie dès qu'il tombe dans l'eau. Par conséquent, au partage du reste cette faculté est en grande partie appropriée avec les animaux sauvages. L'homme, au contraire, à très rares exceptions près, ne se noie dès qu'il tombe dans l'eau. Par conséquent, au partage du reste cette faculté est en grande partie appropriée avec les animaux sauvages.

15. — LA NAGE DEBOUT

Instructies & terminologie

- **Voorkennis**

Met één oogopslag kan je zien of er geen (●○○), enige (●●○) of relevante (●●●) voorkennis van de deelnemers wordt verwacht.

- **Opleidingsvormen**

- » **Cursus**

Bij een cursus betreft het hoofdzakelijk kennisoverdracht en -uitwisseling. De deelnemers mogen zich verwachten aan een bepaald leerpakket, afgewisseld met interactieve momenten en informatie-uitwisseling. Met een syllabus kan de opgedane kennis achteraf gemakkelijk worden opgefrist.

- » **Masterclass**

Onderricht van korte duur door een specialist over een specifiek onderwerp aan deelnemers die met dit onderwerp actief zijn.

- » **Opleiding**

Onderricht, gespreid over langere periode - een trimester, semester; een of meerdere jaren... - meestal bestaande uit zowel een pakket aan cursussen die leiden tot een coherente kennisoverdracht en -uitwisseling als een aanbod op praktijkervaring.

- » **Seminarie**

Een seminarie focust op één duidelijk afgelijnd onderwerp, opgesplitst in diverse deelaspecten. Een mix van werkvormen (en dus een mengeling van theorie en praktijk) is mogelijk, met al of niet actieve inbreng van de deelnemers.

- » **Studiedag**

Een dag vol voordrachten over een bepaald onderwerp met verschillende onderdelen. De deelnemers zijn toehoorders, maar worden wel gestimuleerd tot het stellen van vragen.

- » **Symposium**

Deze vorm omvat een wetenschappelijke benadering van een onderwerp. Een symposium is de meer wetenschappelijke of theoretische versie van een studiedag. Verschillende sprekers lichten hun visie, theorie of ervaringen toe. De exploratie en ontleding van deelt thema's gebeuren in werk- of discussiegroepen.

- » **Werkbezoek**

Een één- of meerdaags bezoek van een groep aan een bepaalde organisatie, site of case in functie van een bepaalde doelstelling. Ontmoeting, discussie en het uitwisselen van ervaringen staan hierbij centraal.

- » **Workshop**

De nadruk ligt op de toepassing van de theorie. Zelf oefenen en zelf doen is meestal de boodschap: van algemene vaardigheden tot vakspecialistische praktijken.

- **Aanbod: ingepland, nog te bepalen en op aanvraag**

Niet alle vormingsinitiatieven zijn al een jaar vooraf vastgelegd. Voor het meest actuele vormingsaanbod raadpleeg ook de websites van jouw provincie, Erfgoedcel Brussel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie of van FARO.

- » **Ingeplande activiteiten:** de concrete gegevens zijn vermeld.

- » **n.t.b.:** bepaalde praktische gegevens zijn nog niet gekend en zijn nog 'nader te bepalen'.

- » **Op aanvraag:** Activiteiten die georganiseerd worden in samenspraak met de organisatie die die vorming wenst.

Deelnemen

Deelnemen = jouw engagement

- **Contacteer de organisator**

Bij iedere activiteit zijn e-mailadressen, webadressen of telefoonnummers vermeld. Toch nog vragen, contacteer dan jouw provinciale consulent (zie p. 66).

- **Engagement**

Het aantal deelnemers is meestal beperkt om ruimte te kunnen geven aan interactie en praktijkoefeningen.

- **Annuleren**

Wie inschrijft en bij afwezigheid tot vier werkdagen vooraf niet annuleert, betaalt de inschrijvingskosten of administratieve kosten. Denk even aan de organisator en waarschuw deze tijdig. Zo vermijdt de organisator onnodige kosten. Denk eveneens aan de andere kandidaten die dan eventueel nog kunnen deelnemen!

- **Afgelast**

Indien bij de inschrijvingen blijkt dat de helft van het maximum aantal deelnemers niet is bereikt, kan de cursus worden afgelast. De organisator zal je tijdig verwittigen.

- **Attest**

Na afloop van deelname ontvang je een deelnameattest.

- **Inschrijven**

Is er een vorming die je in het schooljaar 2014 – 2015 graag wil bijwonen? Je kan je nu al aanmelden via het web of via e-mail met vermelding van de gevraagde gegevens.

- » **Meldt zich aan voor**

Vormingsactiviteit
Themanummer
Datum
Plaats

- » **Contactgegevens**

Naam
Voornaam
Organisatie
Functie
Adres
Postcode – Gemeente
Telefoon
E-mail
Met bestelbon Ja/Nee
BTW nummer organisatie
Rekeningnummer organisatie

- » **Facturatiegegevens (indien verschillend)**

Adres
Contactpersoon
Postcode – Gemeente
Telefoon
E-mail

- » **Sessie met lunch**

Vegetarisch Ja/Nee
Allergie

Kalender

Kalender 2014 – 2015

Opleidingen

Datum	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.
sept. 2014 - juni 2015	●○○	Opleiding 'Behoudsmedewerker erfgoed'	Gent	2
sept. 2014 - jan. 2016	●○○	Opleiding 'Behoudsmedewerker erfgoed'	Leuven	2
sept. tot juni (jaarlijks)	●○○	Opleiding tot museumgids	Anderlecht, Diest, Gent	4

Vorming op aanvraag

Datum	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.
2014/2015	●○○	Archiefzorg	te bepalen	2
2014/2015	●○○	Behoud van edelmetalen, koper en brons in erfgoedcollecties	te bepalen	2
2014/2015	●○○	Behoud van hout in erfgoedcollecties	te bepalen	2
2014/2015	●○○	Behoud van textiel in erfgoedcollecties	te bepalen	2
2014	●○○	Ik organiseer een Collectiedag en werk met Europeana	te bepalen	4
2014/2015	●○○	Ik schrijf een boeiend projectvoorstel	te bepalen	1
2014/2015	●○○	Insecten en insectenbestrijding in museumcollecties	te bepalen	2
2014/2015	●○○	Mijn organisatie start met SPECTRUM	alle provincies	1
2014/2015	●○○	Omgaan met maatschappelijk kwetsbare groepen	te bepalen	4

2014/2015	●○○	Omgaan met personen met een visuele/auditieve handicap	te bepalen	4
2014/2015	●○○	Schimmel en insecten in papieren erfgoedcollecties	te bepalen	2

Vormingsaanbod september 2014 – juni 2015

Sept. 2014	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2014 09 16	●○○	In klank en beeld. Participatief documenteren van immaterieel erfgoed	Mechelen	5	2014 09 08
2014 09 16	●○○	Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Beginners	Brugge	3	2014 09 01
2014 09 23	●○○	Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Opfriscursus	Brugge	3	2014 09 08
2014 09 24	●○○	Inspiratienamiddag Cultuur en Erfgoed voor het basisonderwijs	Brugge	4	2014 09 23
2014 09 25	●○○	Culturele diversiteit onderzocht: Museumbezoek Gemeentemuseum Den Haag – Dag 2/5	Brussel > Den Haag	4	2014 06 01
2014 09 27	●○○	Van affiche tot zakenkrant - Papieren bronnen voor de studie van het technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed Studiedag	Middelkerke	5	2014 09 20
Okt. 2014	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2014 10 06	●○○	Behoud en beheer van erfgoed – Dag 1/3	Zonnebeke	2	2014 09 09
2014 10 08	●○○	Mijn Collectie – Onze wereld. Collectieplanning – Dag 1/4	Genk	3	2014 10 01
2014 10 13	●○○	Behoud en beheer van erfgoed – Dag 2/3	Zonnebeke	2	2014 09 09

2014 10 14	●○○	Erfgoedplus.be – Fotograferen van erfgoed- objecten in het kader van het Erfgoedregister	Heverlee	3	2014 10 03
2014 10 15	●○○	Mijn Collectie – Onze wereld. Registreren met het Erfgoedregister – Dag 2/4	Hasselt	3	2014 10 01
2014 10 17	●○○	ICE-breker – Intangible heritage and the Museum. Masterclass met Marilena Alivizatos	Antwerpen	5	2014 10 10
2014 10 20	●○○	Behoud en beheer van erfgoed – Dag 3/3	Zonnebeke	2	2014 09 09
2014 10 21	●○○	Erfgoedplus.be – Fotograferen van erfgoed- objecten in het kader van het Erfgoedregister	Heverlee	3	2014 10 10
2014 10 22	●○○	Mijn Collectie – Onze wereld. Fotograferen van erfgoed – Dag 3/4	Hasselt	3	2014 10 01
2014 10 28	●○○	Erfgoedplus.be – Registreren van lokale collecties met het Erfgoedregister	Leuven	3	2014 10 17
Nov. 2014	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2014 11 03	●○○	Depotinrichting als sleutel tot een efficiënt collectiebeheer (In goede handen – Dag 1/6)	Oostende	2	2014 10 20
2014 11 04	●○○	Erfgoedplus.be – Registreren van lokale collecties met het Erfgoedregister	Leuven	3	2014 10 24
2014 11 05	●○○	Ik schrijf een boeiend projectvoorstel	Antwerpen	1	2014 10 30
2014 11 05	●○○	Mijn Collectie – Onze wereld. Eerste hulp bij schade – Dag 4/4	Genk	3	2014 10 01
2014 11 13	●○○	Culturele diversiteit onderzocht: Musée de l'histoire de l'immigration Paris – Dag 3/5	Brussel > Parijs	4	2014 06 01
2014 11 17	●○○	Veilig – Beveiligd: Erfgoeddepots (In goede handen – Dag 2/6)	Antwerpen	2	2014 10 20
2014 11 18	●○○	Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Beginners	Gent	3	2014 11 04
2014 11 18	●○○	Erfgoedplus.be – Scannen van erfgoedobjecten in het kader van het Erfgoedregister	Heverlee	3	2014 11 07
2014 11 21	●○○	Slotcongres – Naar een Living Human Treasures- programma in Vlaanderen?	Brussel	1	2014 11 14

2014 11 21	●○○	Natte plaat collodium ambrotypie/ferrotypie – Introductiecursus – Dag 1/2	Antwerpen	2	2014 11 07
2014 11 22	●○○	Natte plaat collodium ambrotypie/ferrotypie – Introductiecursus – Dag 2/2	Antwerpen	2	2014 11 07
2014 11 24	●●○	Niet te verwaarlozen: onderhoud in het depot (In goede handen – Dag 3/6)	Gent	2	2014 10 20
2014 11 25	●○○	Erfgoedplus.be – Scannen van erfgoedobjecten in het kader van het Erfgoedregister	Heverlee	3	2014 11 14
2014 11 28	●●●	Natte plaat collodium negatieven – zoutdruk – Gevorderde cursus – Dag 1/3	Antwerpen	2	2014 11 14
2014 11 29	●●●	Natte plaat collodium negatieven – zoutdruk – Gevorderde cursus – Dag 2/3	Antwerpen	2	2014 11 14
2014 11 30	●●●	Natte plaat collodium negatieven – zoutdruk – Gevorderde cursus – Dag 3/3	Antwerpen	2	2014 11 14
Dec. 2014	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2014 12 01	●●○	Zeker bewaren, verpakken en transporteren (In goede handen – Dag 4/6)	Genk	2	2014 10 20
2014 12 03	●○○	Auteursrecht voor lokale erfgoedverenigingen	Putte	1	2014 11 26
2014 12 04	●●○	Starten met kwaliteitszorg – Hoe maak je interne processen bespreekbaar?	Brussel	1	2014 11 28
2014 12 08	●●○	Collectiebeleid: de basis voor een efficiënte depotwerking (In goede handen – Dag 5/6)	Provincie Vlaams-Brabant	2	2014 10 20
2014 12 10	●○○	Conversatietafels Nederlands – Dag 1/6	Brussel	4	2014 12 01
2014 12 15	●●○	Informatiebeheer in je depotwerking (In goede handen – Dag 6/6)	Brussel	2	2014 10 20
Jan. 2015	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2015 01 14	●○○	Conversatietafels Nederlands – Dag 2/6	Brussel	4	2014 12 01
Feb. 2015	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum

2015 02 09	●○○	Behoud van aardewerk, steen en glas in archeologische collecties	Ename	2	2015 01 26
2015 02 11	●○○	Conversatietafels Nederlands – Dag 3/6	Brussel	4	2014 12 01
Maart 2015	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2015 03 05	●○○	Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Beginners	Gent	3	2015 02 24
2015 03 11	●○○	Conversatietafels Nederlands – Dag 4/6	Brussel	4	2014 12 01
2015 03 12	●○○	Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Opfriscursus	Gent	3	2015 03 03
2015 03 12	●○○	Zorg voor archeologisch metaal	Asse	2	2015 03 02
2015 03 30	●○○	Behoud van keramische materialen en glas in erfgoedcollecties	Sint-Niklaas	2	2015 03 16
April 2015	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2015 04 22	●○○	Conversatietafels Nederlands – Dag 5/6	Brussel	4	2014 12 01
Mei 2015	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2015 05 07	●○○	Er kan er nog altijd eentje bij! SPECTRUM	Gent	1	2015 04 23
2015 05 20	●○○	Conversatietafels Nederlands – Dag 6/6	Brussel	4	2014 12 01
2015 05 21	●○○	Behoud van textiel in erfgoedcollecties	Halle	2	2015 05 12
2015 05 22	●○○	Behoud van textiel in erfgoedcollecties	Hofstade– Zemst	2	2015 05 12
2015 05 28	●○○	Behoud van textiel in erfgoedcollecties	Scherpenheuvel	2	2015 05 12
Juni 2015	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2015 06 04	●○○	Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Beginners	Brugge	3	2015 05 26

Datum nog te bepalen

Datum	Voorkennis	Titel	Plaats	Thema nr.	Uiterste inschrijfdatum
2014 12 ..	●○○	Culturele diversiteit onderzocht: Inspiratiedag – Dag 4/5	te bepalen	4	2014 06 01
2015 ...	●○○	Culturele diversiteit onderzocht: Terugkomdag – Dag 5/5	te bepalen	4	2014 06 01
2014/2015	●●○	Erfgoedobject 'out of office': Art handling en transport in de praktijk	te bepalen	2	te bepalen
2014/2015	●○○	Interne keuken	Hasselt	1	te bepalen
2014/2015	●○○	Museum en publiek	te bepalen	4	te bepalen

1.

Vormingsaanbod:
Management
& visie

Auteursrecht voor lokale erfgoedverenigingen

Avondcursus

doelgroep

Heemkundige kringen, lokale musea, lokale documentatiecentra.

doel

Het auteursrecht is een complexe materie, waarmee allerlei naburige rechten verweven zijn. Voor lokale erfgoedvrijwilligers is het vaak moeilijk om het bos door de bomen te zien. Daarom organiseert Heemkunde Vlaanderen in samenwerking met lokale heemkundige kringen een vormingsavond rond auteursrecht. Jurist Joris Deene doet in deze cursus de basisprincipes van het auteursrecht op een begrijpelijke manier uit de doeken. De meest voorkomende problemen van lokale erfgoedverenigingen staan hierbij centraal.

opzet

Welke afbeeldingen mag je publiceren in een tijdschrift? En aan wie moet je toestemming vragen bij het tonen van beeldmateriaal op een website of tentoonstelling? Mogen alle beelden die op het internet ter beschikking zijn zomaar vrij gebruikt worden? En hoe zit het met foto's die je zelf genomen hebt? Daarover kan je toch volledig zelf beslissen? Worstel jij ook dikwijls met deze vragen? Dan ben je zeker niet alleen.

praktische informatie

organisatie	Heemkunde Vlaanderen i.s.m. Heemkring Het Molenijzer
docent	Joris Deene (Jurist)
datum	Woensdag 3 december 2014
tijd	19.00 – 21.00
locatie	Heemkring Het Molenijzer Heuvel 41b, 2580 Putte
prijs	gratis
aanmelding	nele.provoost@heemkunde-vlaanderen.be of via www.heemkunde-vlaanderen.be
uiterste inschrijving	26 november 2014
max. deelnemers	30

Er kan er nog altijd eentje bij! SPECTRUM

Workshop

doelgroep

Directie en stafmedewerkers die het gebruik van interne richtlijnen belangrijk vinden voor een goede museumwerking. De deelnemers zijn overtuigd van het nut van procedures en willen graag de interne gang van objecten, bruiklenen en andere collectiezaken stroomlijnen en vergemakkelijken met SPECTRUM als leidraad.

doel

Je gaat praktisch aan de slag met SPECTRUM voor jouw eigen organisatie. Je weet wat het belang is van het gebruik van interne richtlijnen voor alle handelingen rond de collectie. We bespreken de voordelen van interne richtlijnen aan de hand van SPECTRUM, maar ook de valkuilen: van onnodige procedures naar doeltreffend beleid t.a.v. de collectie.

opzet

De workshop toont aan de hand van de procedure "inkomend object" hoe je SPECTRUM en SPECTRUM in stroomdiagrammen kan toepassen in jouw museum en op die manier de professionalisering van jouw eigen museumwerking vergroot. De deelnemers brengen de bestaande documenten, procedures en formulieren in verband met hun werking rond "inkomende objecten" mee naar de cursus.

praktische informatie

organisatie	Provincie Oost-Vlaanderen
docent	Mieke Van Doorselaer (museumconsulent, Provincie Oost-Vlaanderen)
datum	Donderdag 7 mei 2015
tijd	10.00 – 16.00
locatie	PAC Zuid W. Wilsonplein 2, 9000 Gent
prijs	€ 25 (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	mieke.van.doorselaer@oost-vlaanderen.be
uiterste inschrijving	23 april 2015
max. deelnemers	15

Ik schrijf een boeiend projectvoorstel

Workshop

doelgroep

Medewerkers van (lokale) erfgoedorganisaties (ook vrijwilligers) die op zoek zijn naar subsidies/premies, naar partners of sponsors om een erfgoedproject te realiseren.

doel

De praktische vaardigheid aanscherpen bij het schrijven van een bondig en boeiend projectvoorstel. Hiermee wens je subsidies/premies te behalen of overtuig je mogelijke partners om mee in het project te stappen. Je raakt tevens vertrouwd met de webstek www.erfgoedsteun.be.

opzet

Het uitschrijven van een projectvoorstel is een noodzakelijke oefening voor het projectsucces van begin tot einde. Bovendien is ieder projectvoorstel een toetssteen voor de eigen werking.

De deelnemers krijgen voluit praktische tips om tot een boeiend én bondig projectvoorstel te komen. De webstek www.erfgoedsteun.be helpt ons hierbij. Vier punten komen aan bod:

- het proces tot scherpstelling van de projectinhoud
- het empathisch vermogen tegenover de mogelijke subsidiegever, partners of sponsors
- het uitgewerkt projectvoorstel doelgroepen, doelstellingen, acties, stappenplan en financieel plan
- de vorm- en schrijfstijl: volledig, bondig, precies, boeiend... en het juiste onderwerp op de juiste plaats.

Je gaat tijdens de sessie zelf aan de slag. We verwachten van jou een erfgoedprojectvoorstel dat betrekking heeft op erfgoedzorg: m.a.w. behoud en beheer, registratie of depotwerking. Gebruik jouw ervaring, kijk in jouw omgeving en zoek de kennis op om in maximaal 30 lijnen jouw erfgoedprojectvoorstel in al zijn dimensies samen te vatten. Maak eventueel een oefening die nuttig is

voor jouw concrete situatie. Zoek vooraf via www.erfgoedsteun.be de geschikte ondersteuningsmogelijkheden.

De ontvangst van jouw projectvoorstel is een voorwaarde van inschrijven. Je stuurt jouw voorstel ten laatste een week voor de workshop op naar frank.herman@provincieantwerpen.be.

praktische informatie

organisatie	Dienst Erfgoed – Provincie Antwerpen
docent	Frank Herman (Teamverantwoordelijke erfgoeddepots - Museumconsulent, Provincie Antwerpen)
datum	Woensdag 5 november 2014
tijd	19.00 – 22.00
prijs	gratis
locatie	PaS – Provinciehuis aan de Singel (Zaal Isabela) Desguinlei 100, 2018 Antwerpen. Ter plaatse aanmelden aan de balie.
Aanmelding	erfgoeddepot@provincieantwerpen.be
uiterste inschrijving	30 oktober 2014
max. deelnemers	15

De workshop kan ook op aanvraag bij een erfgoedorganisatie in de Provincie Antwerpen worden georganiseerd.

Slotcongres – Naar een Living Human Treasures-programma in Vlaanderen?

Congres

doelgroep

Erfgoedwerkers, beleidsmedewerkers, musea, toeristische diensten, opleidingscentra en onderwijsmedewerkers.

doel

Het debat op gang brengen rond de wenselijkheid van een Living Human Treasures-programma in Vlaanderen.

Gespreksstof aanreiken en reflectie stimuleren over de mogelijkheden om individuele dragers van immaterieel erfgoedpraktijken beter te omkaderen.

opzet

Onderwerp van dit (internationale) congres is een beleidsinspirerende nota die de drempels en mogelijkheden voor een betere omkadering van Living Human Treasures in podiumkunsten en ambachten bundelt. In de voormiddag komen internationale cases aan bod. In de namiddag richten de schijnwerpers zich op de Vlaamse context.

praktische informatie

organisatie	FARO, Tapis plein vzw, Erfgoedcel Brussel, ETWIE, Het Firmament en Het Circuscentrum (met steun van Provincie West-Vlaanderen)
docent	n.t.b.
datum	21 november 2014
tijd	9.30 – 16.00
locatie	FARO Priemstraat 51, 1000 Brussel
prijs	n.t.b.
aanmelding	www.faronet.be
uiterste inschrijving	14 november 2014
max. deelnemers	100

Starten met kwaliteitszorg – Hoe maak je interne processen bespreekbaar?

Workshop

doelgroep

Voor erfgoedorganisaties die:

- graag willen starten met interne kwaliteitszorg, maar niet weten waar te beginnen: je mist jargon en kennis van instrumenten en methodes (of je ziet door de bomen het bos niet meer).
- weinig tijd voorzien om een uitgebreid intern kwaliteitszorgsysteem op te zetten: je bent op zoek naar een snelle gids die je de meest relevante methodes aanreikt.
- Op zoek zijn om het interne reilen en zeilen op een laagdrempelige manier met collega's in kaart te brengen, te bespreken en te verbeteren.

doel

De specifieke termen, modellen en instrumenten voor interne kwaliteitszorg in de erfgoedsector kennen en nagaan welke op de eigen organisatie van toepassing zijn.

opzet

Hoe met jouw collega's reflecteren over wat er intern goed loopt en wat beter kan? Hoe onderzoeken waar de oorzaken liggen? En vooral, hoe kun je concrete afspraken voor de toekomst maken?

In deze workshop maak je kennis met de verschillende domeinen van kwaliteitszorg. (bijvoorbeeld: bestuur en beheer, intern competentie management, informatiedeling, financiën...) We gaan aan de slag met een concrete werkvorm waarmee je binnen uw organisatie snel een aantal prioritaire domeinen selecteert.

Vervolgens tonen we hoe je deze domeinen verder kan bespreken en welke instrumenten je kunt inzetten om oorzaken en verbeterpunten aan het licht te

brengen. Afhankelijk van de beschikbare tijd voor dergelijke analyses, bestaan er snelle methodes of meer diepgravende instrumenten. We testen er een aantal van en bespreken samen de voor- en de nadelen.

In de namiddag staat het uittekenen van interne processen centraal: regelmatig terugkerende activiteiten. Om niet steeds het warm water te moeten uitvinden, is het interessant om deze processen in kaart te brengen. Dat kan in de vorm van een uitgeschreven procedure, een draaiboek, een stroomdiagram of een checklist.

Voorbeelden komen uit de eigen praktijk. Daarna gaan we samen actief aan de slag met een proces uit jouw organisatie. Wat zijn de cruciale stappen, de beslissingsmomenten en documenten? In welke vorm tekent dit proces zich uit? Aan het einde van de middag ga je met een concreet resultaat naar huis.

praktische informatie

organisatie	FARO
docent	Jacqueline van Leeuwen
datum	Donderdag 4 december 2014
tijd	10.00 – 16.00
prijs	25 euro
locatie	FARO. Priemstraat 51, 1000 Brussel Digitale aanmelding: http://www.faronet.be/kalender/starten-met-kwaliteitszorg-hoe-maakt-u-interne-processen-bespreekbaar
uiterste inschrijving	28 november 2014
max. deelnemers	15

Interne keuken

Werkbezoek

doelgroep

Professionele en vrijwillige medewerkers van musea en erfgoedorganisaties in Limburg.

doel

Uitwisseling van informatie en ervaring op het vlak van museum- en erfgoedwerking, aan de hand van een werkbezoek ter plaatse.

opzet

Het werkbezoek focust op een specifiek aspect van de museum- of erfgoedwerking. Ter plaatse is er uitgebreid aandacht voor dialoog en informatie-uitwisseling met medewerkers van de instelling.

De keuze van de voorbeeldmusea is gebonden aan de actualiteit.

praktische informatie

organisatie	Provinciaal Centrum Cultureel Erfgoed, Hasselt
datum, tijdstip, locaties	n.t.b. 2 à 3-tal werkbezoeken op jaarbasis. Het vertrekpunt van de bus is steeds vanuit Hasselt.
prijs	gratis
aanmelding	anne.milkers@limburg.be
max. deelnemers	25

Op aanvraag – Ik schrijf een boeiend projectvoorstel

Workshop

Deze workshop kan ter plaatse in jouw instelling/organisatie doorgaan. Voorwaarde: jouw organisatie is gevestigd in de Provincie Antwerpen. Voor die inhoudelijke toelichting: zie p. 18.

Op aanvraag – Mijn organisatie start met SPECTRUM

Workshop

doelgroep

De directie en de stafmedewerkers die het gebruik van interne richtlijnen belangrijk vinden voor een goede museumwerking. De deelnemers zijn overtuigd van het nut van procedures. Ze willen graag de interne gang van objecten, bruiklenen en andere collectiezaken stroomlijnen en vergemakkelijken. SPECTRUM is de leidraad.

doel

Je gaat voor je eigen organisatie praktijkgericht aan de slag met SPECTRUM. Je ondersteunt het gebruik van interne richtlijnen voor alle handelingen rond de collectie. Wat zijn de voordelen maar ook de valkuilen van interne richtlijnen op basis van SPECTRUM? Hoe onnodige procedures vermijden? Hoe samen de organisatie leiden naar een doeltreffend beleid t.a.v. de collectie?

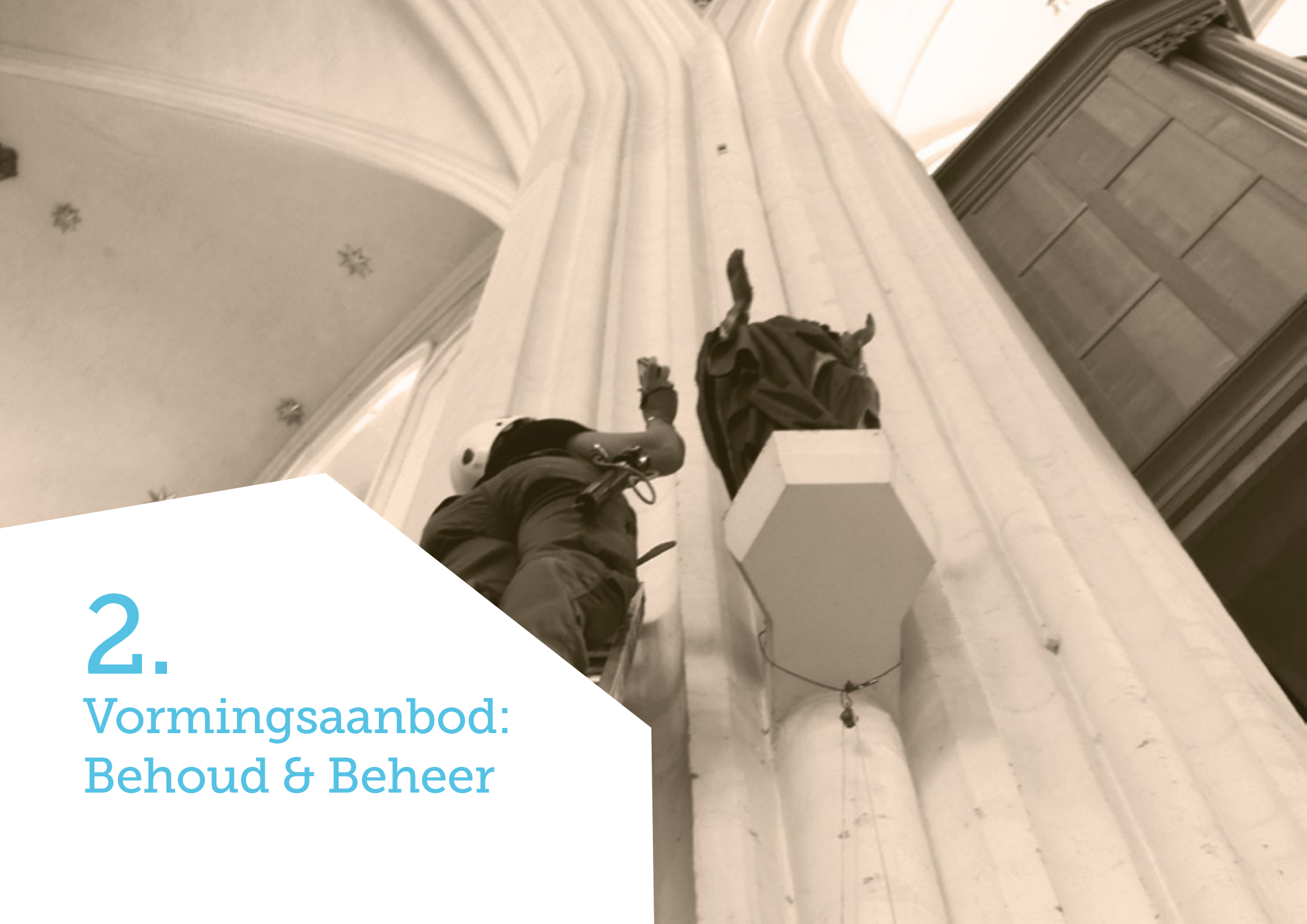
opzet

Tijdens de workshop pas je samen een of meerdere procedures van SPECTRUM en met 'SPECTRUM in stroomdiagrammen' toe op je museum. Zo vergroot je de professionalisering van je eigen museumwerking. De medewerkers brengen de bestaande documenten, procedures en formulieren in verband met hun werking rond de te bespreken procedure mee naar de cursus.

praktische informatie

Geïnteresseerden (individueel of per instelling) die de workshop in de eigen instelling willen organiseren, kunnen hun provinciale museumconsulent contacteren.

Alle contactgegevens vind je op p. 66.

2.

Vormingsaanbod:
Behoud & Beheer

Behoud en beheer van erfgoed

Driedaagse cursus

doelgroep

Alle medewerkers van musea, culturele archieven en erfgoedbibliotheken die betrokken zijn bij de zorg voor de erfgoedcollectie, maar weinig of geen basiskennis rond behoud en beheer hebben. Ook andere geïnteresseerden zijn welkom.

doel

De deelnemers leren welke omgevingsfactoren een invloed uitoefenen op het behoud van de collectie. Hoe kunnen die worden geanalyseerd? En welke preventieve maatregelen zijn vereist om schade aan de collectie zo veel mogelijk te vertragen of te vermijden?

opzet

In deze driedaagse cursus komen de invloeden van temperatuur, luchtvochtigheid, licht, bewaarmaterialen, luchtverontreiniging, schimmels, insecten en knaagdieren op de collectie uitgebreid aan bod. Telkens gaat de aandacht naar het meten en het preventief verminderen van deze invloeden en naar de mogelijke probleemsituaties waarmee een medewerker te maken heeft.

Daarnaast wordt kort ingegaan op de basisprincipes voor depotinrichting, onderhoud, hanteren en transport. De cursisten bezoeken tijdens de cursus een depot en krijgen voldoende ruimte om de opgedane kennis in de praktijk om te zetten.

praktische informatie

organisatie	Depotconsulenten van de vijf Vlaamse provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie
docent	Tine Hermans (Depotconsulent Provincie Limburg)
datum	Maandag 6 oktober 2014 Maandag 13 oktober 2014 Maandag 20 oktober 2014
tijd	10.00 – 16.00
locatie	Memorial Museum Passchendaele 1917 leperstraat 7/A, Zonnebeke
prijs	€ 35 (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	wouter.lammens@west-vlaanderen.be
uiterste inschrijving	9 september 2014
max. deelnemers	15

Behoud van aardewerk, steen en glas in archeologische collecties

Cursus

●○○

doelgroep

Medewerkers van depots en musea, archeologen op het terrein, studenten archeologie.

doel

Basiskennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn voor een goede preventieve zorg voor de objecten en organisatie van de bewaaromgeving.

opzet

Een groot deel van de vondsten op archeologische opgravingen bestaat uit aardewerk, steen of glas. Dit lijken misschien stabiele materialen, maar wanneer deze voorwerpen plots naar een droge omgeving gaan, kan verval snel optreden. Hoe licht je deze voorwerpen best en hoe verpak je ze voor transport naar de onderzoeksruijnte, het restauratieatelier of het depot? Of hoe kun je schade herkennen bij voorwerpen die al lange tijd in het museum of depot aanwezig zijn?

Het doel van deze cursus is de kennis en praktische vaardigheden te verhogen bij hen die instaan voor het behoud van archeologische voorwerpen uit deze materialen, zowel tijdens en na het lichten op het terrein, als in collecties in musea en depots. De deelnemers krijgen praktische tips met betrekking tot het herkennen van schade, zowel in situ als in depot, en het bewaren en onderhouden van archeologische voorwerpen vervaardigd uit aardewerk, steen of glas.

praktische informatie

organisatie	Provincie Oost-Vlaanderen
docent	Natalie Cleeren
datum	Maandag 9 februari 2015
tijd	10.00 – 16.00
locatie	Provinciaal Erfgoedcentrum, Lotharingenstraat 1, 9700 Ename
prijs	gratis (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	Marleen.Houthoofd@Oost-Vlaanderen.be
uiterste inschrijving	26 januari 2015
max. deelnemers	20

Behoud van keramische materialen en glas in erfgoedcollecties

Studiedag

doelgroep

Medewerkers van musea, heemkundige kringen en andere erfgoedbeheerders.

doel

Inzicht, kennis en praktische vaardigheden verhogen bij hen die instaan voor het registreren en behoud van keramische en glazen objecten in collecties. De deelnemers krijgen praktische tips met betrekking tot het herkennen, bewaren en in goede conditie houden van hun erfgoed vervaardigd uit keramiek en glas.

opzet

De meeste museumcollecties hebben voorwerpen uit keramiek of glas: zoals serviesgoed, beeldhouwwerk, elementen van interieurinrichting, etc. De verschillende keramische materialen van elkaar onderscheiden, is alvast een uitdaging. Een bewaring op lange termijn vereist dan ook goede behandelingen. Factoren zoals de tijd, de mensenhanden en soms ook het klimaat kunnen er immers voor zorgen dat het glas en keramiek slijt of breekt.

In deze studiedag gaan we in op het herkennen en het behoud van glazen en keramische collectiestukken. We geven duiding bij de verschillende materiaaltypes en praktische tips over het manipuleren, opbergen en tentoonstellen van keramiek en glas.

praktische informatie

organisatie	Provincie Oost-Vlaanderen
docent	Melissa Vandevijvere
datum	Maandag 30 maart 2015
tijd	10.00 – 16.30
locatie	Stedelijke musea Sint-Niklaas, Zwijgershoek 14, 9100 Sint-Niklaas
prijs	€ 25 (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	Marleen.Houthoofd@Oost-Vlaanderen.be
uiterste inschrijving	16 maart 2015
max. deelnemers	15

Behoud van textiel in erfgoedcollecties

Workshop

doelgroep

Medewerkers van musea, leden van heemkundige kringen en kerkfabrieken.

doel

De kennis en praktische vaardigheden verhogen bij hen die instaan voor het behoud van textiel in collecties. De deelnemers krijgen praktische tips met betrekking tot het bewaren en onderhouden van hun erfgoed vervaardigd uit textiel.

opzet

De meeste musea, heemkundige kringen en kerkfabrieken hebben voorwerpen uit textiel in hun collectie. Als we deze stukken voor lange termijn willen bewaren, moeten we voor een goede behandeling en opberging zorgen. De tijd, mensenhanden, ongedierte en het klimaat kunnen er namelijk voor zorgen dat het textiel verslijt, verbleekt, scheurt en zo aan waarde verliest.

Tijdens deze workshop gaan we dieper in op het behoud van textielcollecties, zoals kledij, vlaggen, enz. We geven duiding en praktische tips bij het manipuleren, onderhouden en bewaren van textiel. Waar mogelijk zullen we ook ter plekke met een aantal objecten als voorbeeld aan de slag gaan. De vorming sluit aan bij de groepsaankoop voor verpakings- en conserveringsmateriaal die de provincie Vlaams-Brabant jaarlijks voor de erfgoedbeheerders organiseert. In het aanbod is onder meer specifiek materiaal voor het opbergen van textilia opgenomen. Dit materiaal wordt tijdens de workshop getoond en het gebruik ervan wordt praktisch uitgelegd. Na de vorming krijg je de kans dit materiaal te bestellen, maar het is niet verplicht.

praktische informatie

organisatie Provincie Vlaams-Brabant
docent – datum [Doelgroep musea](#)
Griet Kockelkoren, FARO
Vrijdag 22 mei 2015
Sportimonium, Bloso-domein
Trianondreef 19, 1981 Hofstade –Zemst

[Doelgroep kerkfabrieken, heemkundige kringen e.a.](#)

Eva Schoeters, Monumentenwacht Antwerpen
Donderdag 28 mei 2015
Onthaalcentrum De Pelgrim
Isabellaplein 15b, 3270 Scherpenheuvel

Donderdag 21 mei 2015
Zuidwestbrabants Museum
Kardinaal Cardijnstraat 7, 1500 Halle

tijd 10.00 – 16.30
prijs gratis
aanmelding erfgoeddepot@vlaamsbrabant.be
uiterste inschrijving 12 mei 2015
max. deelnemers 15

Erfgoedobject 'out of office' – Art handling en transport in de praktijk

Meerdaagse workshop

doelgroep

- Voor iedereen in een collectiebeherende instelling die zelf objecten veilig wilt verpakken en transporteren.
- Voor allen die verpakkingseisen bepalen voor objecten die op een extern transport vertrekken.
- Voor zij die bepalen of iets in eigen beheer gebeurt of via uitbesteding aan een professionele firma
- Voor wie belast is met de inrichting van de eigen transportvoertuigen of de aankoop van het verpakkingsmateriaal.
- Voor een ieder die soms zelf transporten doet van erfgoedobjecten of deze mee begeleidt. En uiteraard voor alle andere geïnteresseerden.

doel & opzet

Deze workshop wil jou inspireren en wapenen bij het praktisch verpakken en transporteren van erfgoedobjecten naar externe locaties. Na deze workshop zal je de juiste vragen weten te stellen om een transport of een bruikleen tot een goed objectveilig einde te brengen. Je verwerft inzicht over mogelijke risico's, de gevoeligheden van een object en een conditierapportering. Verder kom je te weten welk soort verpakkingsmateriaal je gebruikt voor welk soort erfgoedstuk of handeling. Wat zijn de voor- en nadelen van de verschillende soorten transportkisten? Tips voor het hergebruiken van kisten benadrukken de duurzaamheid als factor.

De objectveiligheid staat voorop. Zo ook het mensveilig verplaatsen van verpakte erfgoedstukken. Tenslotte rijst de vraag wat je zelf met je organisatie aankan of wat je toch beter overlaat aan een externe firma? Beslis je toch het initiatief te behouden? Hoe richt je dan jouw eigen transportvoertuig het meest optimaal in? Wat moet er altijd in de laadruimte aanwezig zijn en wat zeker niet? Hoe maak je een planning? Hoe bepaal je de meest optimale route? En wat zijn de specifieke verantwoordelijkheden bij het koerieren?

De workshop bestaat twee volle dagen waarbij de aangeboden informatie zich steeds dynamisch met de praktijk verweeft. Op verschillende momenten krijgt de praktijkervaring alle aandacht. Je zal zelf de handen uit de mouwen steken om de opgedane kennis meteen in de praktijk toe te passen.

Deze workshop vormt het tweede deel van een traject rond art-handling en is een samenwerking van FARO, Provincie Oost-Vlaanderen en Helicon Conservation Support bv.

praktische informatie

organisatie	FARO, Provincie Oost-Vlaanderen en Helicon Conservation Support bv
docenten	Jaap van der Burg (Helicon Conservation Support bv) Griet Kockelkoren (Consulent behoud en beheer FARO) Annelies De Mey (Depotconsulent Oost-Vlaanderen)
datum	n.t.b.
tijd	n.t.b.
locatie	n.t.b.
prijs	n.t.b.
aanmelding	www.faronet.be , griet.kockelkoren@faronet.be , annelies.de.mey@oost-vlaanderen.be
uiterste inschrijving	n.t.b.
max. deelnemers	15

In goede handen – Erfgoed in depots

Cursus in 6 modules

Een vormingstraject rond het inrichten van en het bewaren in erfgoeddepots, georganiseerd door de provinciale depotconsulenten. Dit traject sluit aan bij de basiscursus 'behoud en beheer van erfgoed'. Voorafgaande deelname aan deze opleiding is echter niet verplicht.

Doelgroep

Medewerkers van musea, erfgoedinstellingen en -verenigingen.

De opleidingen zijn afgestemd op een eerder gevorderd publiek. Een basiskennis en/of zekere mate van ervaring met het behoud en beheer van erfgoedobjecten is aanbevolen.

Doel

Het verhogen van de kennis en praktische vaardigheden bij hen die instaan voor het inrichten en/of beheren van erfgoeddepots.

De deelnemers krijgen zowel een theoretisch kader als praktische tips aangereikt.

Opzet

Een aanbod van 6 modules (elk 1 dag) met betrekking tot depotbeheer en -beleid die samen het vormingstraject 'In goede handen' vormen.

Elke module kan afzonderlijk worden gevolgd.

Je dient wel voor elke module apart in te schrijven.

1. Depotinrichting als sleutel tot een efficiënt collectiebeheer

Een efficiënt beheer van jouw collectie staat of valt met een verantwoorde inrichting van de ruimte(s) waar ze in bewaard wordt. Wat maakt een ruimte echter tot een geschikt erfgoeddepot en hoe richt ik deze zo praktisch en overzichtelijk mogelijk in? Hoe valt met een beperkt budgetruimte economisch het maximum uit mijn depotruimte te halen? En hoe voorkom ik dat mijn depot verwordt tot een overvol labyrint, waar geen enkel object of medewerker zonder kleerscheuren binnen- of buitengeraakt? Stapsgewijs worden in deze module verschillende elementen toegelicht die de keuze en de inrichting van een verantwoorde bewaar ruimte bepalen: van de inplanting en constructie van de buitenschil (gebouw/ruimte) tot en met de plaatsing en verpakking van het individuele object.

praktische informatie

docenten	Jaap van der Burg (Helicon Conservation Support bv) i.s.m. de depotconsulent Behoud en Beheer, Provincie Vlaams Brabant)
datum	Maandag 3 november 2014
tijd	10.00 – 16.30
locatie	Provincie West-Vlaanderen: Mu.ZEE Romestraat 11, 8400 Oostende
prijs	€ 15 (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	meer informatie en inschrijven op 03 240 64 14 of erfgoeddepot@provincieantwerpen.be
uiterste inschrijving	20 oktober 2014
max. deelnemers	15

2. Veilig – Beveiligd: Erfgoeddepots

Met deze module willen we medewerkers op de hoogte brengen van de bestaande veiligheidsmaatregelen en -voorschriften betreffende het gebouw, de collecties met de individuele objecten en de medewerkers zelf. Een tweede wens is het aankweken van een attitude voor de persoonlijke veiligheid van de medewerker.

De cursus bestaat uit drie luiken:

- de beveiliging en veiligheid in, om en van depots
- de beveiliging van de collecties en objecten
- de persoonlijke veiligheid en de (inter)nationale veiligheidsvoorschriften (kleding, materialen, handelingen enz.) voor het werken in een depot of magazijn. Speciale aandacht gaat naar de veiligheid van de medewerker bij het manipuleren van objecten in het depot.

praktische informatie

docenten	Kaatje Claes (Adviseur bewaking & beveiliging – culturele instellingen – Provincie Antwerpen) Ibrahim Bulut (Security & Safety Consultant – Optimit) Nico Jacobs (Docent – Provinciaal Veiligheidsinstituut – Provincie Antwerpen)
datum	Maandag 17 november 2014
tijd	10.00 – 16.30
locatie	Provinciaal Veiligheidsinstituut Jezusstraat 28, 2000 Antwerpen
prijs	€ 15 (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	meer informatie en inschrijven op 03 240 64 14 of erfgoeddepot@provincieantwerpen.be
uiterste inschrijving	20 oktober 2014
max. deelnemers	15

3. Niet te verwaarlozen: onderhoud in het depot

Ook wanneer collectiestukken niet tentoongesteld zijn, maar (tijdelijk) opgeslagen staan in een depotruimte garandeer je optimale bewaaromstandigheden van deze objecten. Een goed onderhoud van het depot is hierbij essentieel. Welke maatregelen men kan nemen om het depot stofvrij te houden? Hoe kan men insecten weren?, Hoe kan men individuele objecten in diverse materialen reinigen? En hoe kan men een grondige toestandscontrole uitvoeren?

praktische informatie

docenten	Wouter Lammens (Depotconsulent behoud en beheer – Provincie West-Vlaanderen) Brecht Lagae (Interieurwachter – Monumentenwacht West-Vlaanderen) Andries Deknopper (Interieurwachter – Monumentenwacht Vlaams-Brabant)
datum	Maandag 24 november 2014
tijd	10.00 – 16.30
locatie	De wereld van Kina Sint-Pietersplein 14, 9000 Gent
prijs	€ 15 (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	meer informatie en inschrijven op 03 240 64 14 of erfgoeddepot@provincieantwerpen.be
uiterste inschrijving	20 oktober 2014
max. deelnemers	15

4. Zeker bewaren, verpakken en transporteren

Afhankelijk van de karakteristieken en de inrichting van de depotruimte wordt er vaak beslist om bepaalde objecten/collecties verpakt op te bergen. Bij het verpakken is het belangrijk om rekening te houden met de eigenschappen van de objecten, geschikte verpakkingsmaterialen te gebruiken en microklimaten te voorkomen. In deze module zullen we bekijken welke types objecten we op welke manieren kunnen bewaren. Belangrijk is dat we hierbij het onderscheid maken tussen het verpakken van objecten voor de bewaring in depot én voor bescherming tijdens transport. We maken kennis met de verpakkingsmaterialen die hiervoor kunnen worden gebruikt en proberen deze uit aan de hand van enkele casussen. Daarnaast gaan we ook dieper in op het (intern) transport van objecten.

praktische informatie

docent	Annelies De Mey (depotconsulent, Provincie Oost-Vlaanderen)
datum	Maandag 1 december 2014
tijd	10.00 – 16.30
locatie	Openluchtmuseum Bokrijk Bokrijklaan 1, 3600 Genk
prijs	€ 15 (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	meer informatie en inschrijven op 03 240 64 14 of erfgoeddepot@provincieantwerpen.be
uiterste inschrijving	20 oktober 2014
max. deelnemers	15

5. Collectiebeleid: de basis voor een efficiënte depotwerking

Een collectieplan is een onmisbaar hulpmiddel bij het collectiebeheer. Het biedt een inzicht in de collectie en geeft structuur en duidelijkheid bij het ontwikkelen van het collectiebeleid. Het is niet de bedoeling één algemeen geldend advies te geven, maar aanknopingspunten en structuur te bieden bij het schrijven van een collectieplan. Onderwerpen als collectiegeschiedenis, selectie, verzamelen, herbestemming en afstoten komen aan bod. De vorming maakt gebruik van de brochure 'Handreiking voor het schrijven van een collectieplan' (ICN/Stichting LCM).

praktische informatie

docent	Sylvie Maes (Depotconsulent, Vlaamse Gemeenschapscommissie)
datum	Maandag 8 december 2014
tijd	9.30 – 16.00
locatie	Museum M Leuven
prijs	€ 15 (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	meer informatie en inschrijven op 03 240 64 14 of erfgoeddepot@provincieantwerpen.be
uiterste inschrijving	20 oktober 2014
max. deelnemers	15

6. Informatiebeheer in je depotwerking

Hoe kan je het best op de hoogte blijven van de omvang, aard en toestand van de collectie die je bewaart? Een voortdurend aangepaste inventaris is een basisvereiste voor een efficiënt depotbeheer. Zijn er minimumvereisten voor een integraal informatiebeheersysteem? Bestaan er specifieke standaarden voor het inventariseren en digitaliseren van erfgoedobjecten? Als we hier niet actief op inzetten, raken we onvermijdelijk stukken of informatie kwijt.

Verschillende aspecten van informatiebeheer in depot komen aan bod: de verschillende stappen en procedures die je moet doorlopen bij registratie, het benoemen van standplaatsen, ingeven van wijzigingen, toezicht op en duurzaamheid van de databank, standplaats- en toestandcontroles etc.

praktische informatie

docent	Jan De Cock (Depotconsulent registratie, Provincie Vlaams-Brabant)
datum	Maandag 15 december 2014
tijd	10.00 – 16.30
locatie	AMVB, Het Archief en Museum voor het Vlaams leven te Brussel Arduinkaai 28, 1000 Brussel
prijs	€ 15 (inclusief documentatie en broodjeslunch)
aanmelding	inschrijvingen@erfgoedcelbrussel.be
uiterste inschrijving	20 oktober 2014
max. deelnemers	15

Natte plaat collodium ambrotypie/ferrotypie – Introductie cursus

Tweedaagse cursus

●○○

doelgroep

Fotografen, kunstenaars, specialisten en iedereen die geïnteresseerd is in 19de eeuwse fotografie. Je hoeft geen kennis te hebben van de donkere kamer en grootformaat camera's, maar het kan van pas komen.

doel

Maak kennis met een techniek uit de vroegste periode van de fotografie: het natte plaat collodium proces.

opzet

Deze tweedaagse cursus verenigt theorie en praktijk. Het omvat de geschiedenis van de techniek, uitleg over het benodigde materiaal (camera's, objectieven, platen...), het maken van recepten en chemische oplossingen én het maken van minimum twee positief collodiumplaten. De deelnemer doorloopt het hele proces van poetsen tot opname en vernissen. De workshop behandelt de positief variant van het natte plaat collodium proces. Dat wil zeggen dat de platen die je maakt unieke beelden zijn. Je kunt ze niet reproduceren (afdrukken).

Tijdens deze workshop leer je geen negatieven maken. Hiervoor kun je terecht in de gevorderde cursus 'Natte Plaat Collodium Negatieven'.

Oude kleren of beschermkledij zijn aangeraden.

praktische informatie

organisatie	FotoMuseum Provincie Antwerpen
docent	Mudar Fotografie, Jeroen de Wijs
datum	Vrijdag 21 november 2014 Zaterdag 22 november 2014
tijd	10.30 – 17.30
prijs	€ 200 (inclusief syllabus en koffie/thee/water)
locatie	FotoMuseum Waalsekaai 47, 2000 Antwerpen
aanmelding	reservatie@fomu.be
uiterste inschrijving	7 november 2014
max. deelnemers	8

Natte plaat collodium negatieven – zoutdruk – Gevorderde cursus

Driedaagse cursus

doelgroep

Voor iedereen die de introductiecursus 'Natte plaat collodium' heeft gevolgd of al ervaring heeft met het maken van collodium positieven (ambrotypie, allumtypie en ferrotypie) en geïnteresseerd is om zijn/haar kennis en vaardigheden over collodium negatieven te vergroten.

doel

De gevorderde workshop biedt jou de mogelijkheid om kennis te maken met een ander aspect van de nat collodium techniek: het collodium negatief.

opzet

Deze driedaagse cursus voor gevorderden verenigt theorie en praktijk. Tijdens de introductiecursus Natte Plaat Collodium heb je al kennis gemaakt met verschillende aspecten van de nat collodium techniek (geschiedenis, materialen, chemie, handelingen en 'best practices') en kreeg je de kans collodium positieven te maken. Deze cursus, met syllabus, richt zich op de negatieve variant van het nat collodium proces.

Op de eerste dag is er ruimte voor de geschiedenis en theorie van de techniek. Tijdens de tweede dag krijg je een demonstratie van het maken van een collodium negatief en maak je zelf collodium negatieven. Op de derde dag maak je van deze negatieven zoutdrukken.

Oude kleren of beschermkledij zijn aangeraden.

praktische informatie

organisatie	FotoMuseum Provincie Antwerpen
docent	Mudar Fotografie, Jeroen de Wijs
datum – tijd	Vrijdag 28 november 2014, 10.30 – 17.30 Zaterdag 29 november 2014, 10.30 – 17.30 Zondag 30 november 2014, 10.30 – 16.00
locatie	Fotomuseum Waalse kaai 47, 2000 Antwerpen
prijs	€ 280 (inclusief syllabus en koffie/thee/water)
aanmelding	reservatie@fomu.be
uiterste inschrijving	14 november 2014
max. deelnemers	8

Opleiding 'Behoudsmedewerker erfgoed' – Gent

Opleiding

doelgroep

Voor iedereen die instaat voor het dagelijks beheer van en de materiële zorg voor collecties en archiefbestanden, voltijds of deeltijds.

doel

Basiskennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn voor een goede preventieve zorg voor de objecten en organisatie van de bewaaromgeving.

opzet

In deze basisopleiding is geen grondige voorkennis vereist. Toch is het aan te raden dat de deelnemers kunnen terugkoppelen naar de eigen werksituatie. De opleiding is gestructureerd in 6 modules en omvat 240 lestijden, gespreid over twee semesters.

Kennis en vaardigheden worden zo praktijkgericht mogelijk aangebracht. Er zijn studiebezoeken voorzien en een aantal lessen wordt georganiseerd op verplaatsing, in erfgoedinstellingen zelf, waar de verworven kennis in praktijk kan worden omgezet. De lessen gaan door op één vaste dag per week, gedurende twee semesters.

praktische informatie – Bibliotheekschool Gent

organisatie	Bibliotheekschool Gent, i.s.m. FARO en verschillende vertegenwoordigers uit het werkveld een aantal vertegenwoordigers van het werkveld
informatiedag	Donderdag 28 augustus 2014 – 13.30, met gelegenheid tot inschrijven
datum	Start van de opleiding: 11 september 2014
inschrijving	Voor het schooljaar 2014 – 2015, kun je contact opnemen met de Bibliotheekschool Gent. Zie www.bibliotheekschool.be

Opleiding 'Behoudsmedewerker erfgoed' – Leuven

Opleiding

●○○

doelgroep

Voor iedereen die instaat voor het dagelijks beheer van en de materiële zorg voor collecties en archiefbestanden, voltijds of deeltijds.

doel

Basiskennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn voor een goede preventieve zorg voor de objecten en organisatie van de bewaaromgeving.

opzet

In deze basisopleiding is geen grondige voorkennis vereist. Toch is het aan te raden dat de deelnemers kunnen terugkoppelen naar de eigen werksituatie. De opleiding is gestructureerd in 6 modules en omvat 240 lestijden, gespreid over anderhalf schooljaar.

Kennis en vaardigheden worden zo praktijkgericht mogelijk aangebracht. Er zijn studiebezoeken voorzien en een aantal lessen wordt georganiseerd op verplaatsing, in erfgoedinstellingen zelf, waar de verworven kennis in praktijk kan worden omgezet.

praktische informatie – CVO De Nobel Leuven

organisatie	Centrum voor Volwassenonderwijs (CVO) De Nobel, i.s.m. een aantal vertegenwoordigers van het werkveld
informatiedagen	Zie www.cvodenobel.be
datum	Start van de opleiding: maandag 8 september 2014 De opleiding in Leuven wordt in avondonderwijs aangeboden. De lessen gaan telkens door op maandagavond van 18.00 tot 22:10, Campus Wijnpers, Leuven. Studiebezoeken of lessen op verplaatsing gaan steeds door op zaterdag van 9.00 tot 13.00.
inschrijving	Voor inschrijvingen voor het schooljaar 2014 – 2015, kun je contact opnemen met CVO De Nobel. Zie www.cvodenobel.be

Zorg voor archeologisch metaal

Workshop

doelgroep

Medewerkers van depots en musea, archeologen op het terrein, studenten archeologie.

doel

De kennis en praktische vaardigheden verhogen bij hen die instaan voor het behoud van metalen voorwerpen, zowel tijdens en na het lichten op het terrein, als in archeologische collecties in musea en depots. De deelnemers krijgen praktische tips met betrekking tot het herkennen van schade, zowel in situ als in depot, en het bewaren en onderhouden van archeologische voorwerpen vervaardigd uit metaal.

opzet

Een metalen voorwerp ontdekt op het veld: wat nu? Hoe licht je dit best en hoe verpak je het voor transport naar de onderzoeksruimte, het restauratie-atelier of het depot? De fase net na het opgraven is cruciaal, zeker als het voorwerp uit een zuurstofarme, vaak natte omgeving komt waaraan het zich heeft aangepast en naar een zuurstofrijke omgeving gaat. Zuurstof is een katalysator voor corrosie. Zuurstof en vocht zijn ideaal voor het snel optreden van corrosie. Wat betekent dat groene poeder op een bronzen voorwerp? Wanneer is corrosie gevaarlijk en hoe volg je dit op? Hoe bescherm je metalen voorwerpen best tegen alle mogelijke vormen van schade, zowel bij het opgraven als in depot?

Tijdens deze workshop wordt dieper ingegaan op de volgende aspecten van de zorg voor archeologisch metaal:

- het herkennen van de voornaamste materialen en technieken
- de factoren van aftakeling en hoe deze te voorkomen
- het beschermen van metalen voorwerpen tijdens en na het lichten, en in depot tegen de schadefactoren
- het herkennen van schade zowel in situ als in depot, eerste hulp en opvolging van zwakke plekken.

praktische informatie

organisatie	Provincie Vlaams-Brabant
docent	Natalie Cleeren (Artesis Hogeschool Antwerpen)
datum	Donderdag 12 maart 2015
tijd	10.00 – 16.30
locatie	Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding (PIVO) Poverstraat 75, 1731 Asse
prijs	€ 15 (inclusief syllabus en broodjeslunch)
aanmelding	erfgoeddepot@vlaamsbrabant.be
uiterste inschrijving	2 maart 2015
max. deelnemers	15

Op aanvraag – Archiefzorg

Workshop

doelgroep

Medewerkers van musea, archief- en documentatiecentra en heemkundige kringen evenals individueel geïnteresseerden die verantwoordelijk zijn voor de archiefzorg of daar interesse voor hebben en de gegevens van hun archiefbestanden in Archiefbank willen invoeren.

doel

Een aanzet geven voor het opzetten van archiefzorg met als eerste logische stap een registratie van het archivalisch patrimonium in Archiefbank, het centraal register van privaatrechtelijke archieven in Vlaanderen. Daarnaast wil de workshop mee richting geven aan organisaties die de ontwikkeling van een instellingoverschrijdende archiefwerking en een bewaarfunctie tegenover archieven van andere organisaties en personen willen opnemen.

opzet

De studiedag start met een algemene uitleg bij archivalische principes, waarna een praktische toepassing volgt met gegevensinvoer in Archiefbank.

praktische informatie

organisatie	Archiefbank Vlaanderen
docent	Katrien Weyns (archiefconsulent)
datum	te bepalen in overleg met aanvrager
tijd	3 uur
prijs	gratis
locatie	pc-klas met internetverbinding
aanmelding	info@archiefbank.be
max. deelnemers	20
meer informatie	www.archiefbank.be

Op aanvraag – Behoud van edelmetalen, koper en brons in erfgoedcollecties

Workshop

doelgroep

Erfgoedhouders: medewerkers en leden van organisaties zoals heemkundige kringen, schuttersgilden en kerkfabrieken. Ook collectiebeherende instellingen zoals niet-erkende musea komen in aanmerking.

doel

De kennis en praktische vaardigheden verhogen bij hen die instaan voor het behoud van metalen objecten in collecties. De deelnemers krijgen praktische tips met betrekking tot het bewaren en onderhouden van hun erfgoed vervaardigd uit metaal.

opzet

De meeste erfgoedhouders zoals heemkundige kringen, schuttersgilden en kerkfabrieken hebben voorwerpen uit edelmetaal, koper of brons in hun collectie. Als we deze stukken voor lange termijn willen bewaren, moeten we voor een goede behandeling en opberging zorgen. De tijd, mensenhanden, ongedierte en het klimaat kunnen er namelijk voor zorgen dat de objecten verslijten, oxideren, mechanische schade oplopen en zo aan waarde verliezen.

Tijdens deze workshop gaan we dieper in op het behoud van edelmetaal, koper of brons. We geven duiding en praktische tips bij het manipuleren, onderhouden en bewaren van edelmetaal, koper of brons. Waar mogelijk zullen we ook ter plekke met een aantal objecten als voorbeeld aan de slag gaan.

Erfgoedhouders uit de Provincie Antwerpen kunnen vrijblijvend zonder meerkosten binnen deze workshop of apart een bijkomende initiatieworkshop in identificatie, inventarisatie of registratie van hun erfgoed aanvragen.

praktische informatie

organisatie	Monumentenwacht
docent	Elisabeth Mertens, Monumentenwacht Limburg i.s.m. Marc Mees, Adviseur Erfgoeddepots – Registratie, dienst Erfgoed en/of Ann Bries, Adviseur Erfgoed, dienst Erfgoed
plaats	te bepalen na onderling overleg
datum	te bepalen na onderling overleg
duur	halve dag (naar keuze voor- of namiddag; eventueel is avondcursus bespreekbaar)
prijs	€ 300 per groep voor de hele workshopsessie
aanmelding	monumentenwacht@provincieantwerpen.be
max. deelnemers	15

Op aanvraag – Behoud van hout in erfgoedcollecties

Workshop

doelgroep

Erfgoedhouders: medewerkers en leden van organisaties zoals heemkundige kringen, schuttersgilden en kerkfabrieken. Ook collectiebeherende instellingen zoals niet-erkende musea komen in aanmerking.

doel

De kennis en praktische vaardigheden verhogen bij hen die instaan voor het behoud van houten objecten in collecties. De deelnemers krijgen praktische tips met betrekking tot het onderhouden van hun erfgoed vervaardigd uit hout en het herkennen van schadebeelden.

opzet

De meeste erfgoedhouders zoals heemkundige kringen en kerkfabrieken hebben voorwerpen uit hout in hun collectie. Als we deze stukken voor lange termijn willen bewaren, moeten we voor een goede behandeling en opberging zorgen. Ongedierte, klimaat maar ook onoordeelkundig onderhoud kunnen er namelijk voor zorgen dat houten objecten schade lijden en zo aan waarde verliezen.

Tijdens deze workshop gaan we dieper in op het behoud van houten objecten zoals meubilair, lambriseringen, beelden etc. We geven duiding en praktische tips bij het manipuleren, onderhouden en bewaren. Waar mogelijk zullen we ook ter plekke met een aantal objecten als voorbeeld aan de slag gaan.

Erfgoedhouders uit de Provincie Antwerpen kunnen vrijblijvend zonder meerkosten binnen deze workshop of apart een bijkomende initiatieworkshop in identificatie, inventarisatie of registratie van hun erfgoed aanvragen.

praktische informatie

organisatie	Monumentenwacht
docent	Monumentenwachter – interieur, dienst Erfgoed – team Monumentenwacht i.s.m. Marc Mees, Adviseur Erfgoeddepots – Registratie, dienst Erfgoed en/of Ann Bries, Adviseur Erfgoed, dienst Erfgoed. In de andere provincies: onder begeleiding van een provinciale consultant
plaats	te bepalen na onderling overleg
datum	te bepalen na onderling overleg
duur	halve dag (naar keuze voor- of namiddag; eventueel is avondcursus bespreekbaar)
prijs	€ 300 per groep voor de hele workshop sessie
aanmelding	monumentenwacht@provincieantwerpen.be
max. deelnemers	15

Op aanvraag – Behoud van textiel in erfgoedcollecties

Workshop

doelgroep

Erfgoedhouders: medewerkers en leden van organisaties zoals heemkundige kringen, schuttersgilden en kerkfabrieken. Ook collectiebeherende instellingen zoals niet-erkende musea komen in aanmerking.

doel

De kennis en praktische vaardigheden verhogen bij hen die instaan voor het behoud van textiel in collecties. De deelnemers krijgen praktische tips met betrekking tot het bewaren en onderhouden van hun erfgoed vervaardigd uit textiel.

opzet

De meeste erfgoedhouders zoals heemkundige kringen, schuttersgilden en kerkfabrieken hebben voorwerpen uit textiel in hun collectie. Als we deze stukken voor lange termijn willen bewaren, moeten we voor een goede behandeling en opberging zorgen. De tijd, mensenhanden, ongedierte en het klimaat kunnen er namelijk voor zorgen dat het textiel verslijt, verbleekt, scheurt en zo aan waarde verliest.

Tijdens deze workshop gaan we dieper in op het behoud van textielcollecties, zoals kledij, vlaggen, enz. We geven duiding en praktische tips bij het manipuleren, onderhouden en bewaren van textiel. Waar mogelijk zullen we ook ter plekke met een aantal objecten als voorbeeld aan de slag gaan.

Erfgoedhouders uit de Provincie Antwerpen kunnen vrijblijvend zonder meerkosten binnen deze workshop of apart een bijkomende initiatieworkshop in identificatie, inventarisatie of registratie van hun erfgoed aanvragen.

praktische informatie

organisatie	Monumentenwacht
docent	Eva Schoeters, Monumentenwachter interieur, dienst Erfgoed – team Monumentenwacht Marc Mees, Adviseur Erfgoeddepots – Registratie, dienst Erfgoed en/of Ann Bries, Adviseur Erfgoed, dienst Erfgoed In de andere provincies: onder begeleiding van een provinciale consultant
plaats	te bepalen na onderling overleg
datum	te bepalen na onderling overleg
duur	halve dag (naar keuze voor- of namiddag; eventueel is avondcursus bespreekbaar)
prijs	€ 300 per groep voor de hele workshop sessie
aanmelding	monumentenwacht@provincieantwerpen.be
max. deelnemers	15

Op aanvraag – Insecten en insectenbestrijding in museumcollecties

Seminarie/Workshop

doelgroep

Behoudsmedewerkers, collectie- en depotbeheerders en restaurateurs. Bijzondere doelgroep: beheerders van natuurhistorische verzamelingen en gemengde heem- en volkskundige collecties.

doel

Insecten in museumcollecties: hoe vermijd je ze en hoe bestrijd je ze? De deelnemers leren hoe men aangetaste objecten insectenvrij kan maken door de objecten zuurstofvrij verpakt op te bergen.

opzet

In dit seminarie krijgen de deelnemers een theoretische inleiding, maar wordt vooral gefocust op de praktijktoepassing. Praktijktoepassing op objecten ter plaatse behoort tot de mogelijkheden.

praktische informatie

organisatie	FARO
docent	Consulent behoud en beheer, FARO i.s.m. de respectieve provinciale museumconsulent
prijs	€ 250 (inclusief syllabus)
datum en locatie	worden op maat bepaald door de docent in overleg met de organiserende instelling
max. deelnemers	15
meer informatie	Jürgen Vanhoutte (consulent behoud en beheer, FARO), jurgen.vanhoutte@faronet.be , tel. 02 213 10 70

Op aanvraag – Schimmels en insecten in papieren erfgoedcollecties

Workshop

doelgroep

Behoudsmedewerkers, collectie- en magazijnbeheerders van archiefinstellingen, documentatiecentra en bewaarbibliotheken (uitgezonderd museummedewerkers).

doel

Inzicht creëren in de mogelijkheden van aanpak van schimmels en insecten in archief-, documentatie-, en bibliotheekcollecties. De deelnemers leren hoe aantasting van archieven, boeken, tekeningen, manuscripten, enz. kan worden voorkomen en hoe men aangetaste stukken het beste behandelt.

opzet

In het eerste deel van de workshop wordt een beeld geschetst van schimmels en insecten die men kan aantreffen in papieren erfgoedcollecties en hoe dergelijke aantasting kan worden voorkomen. Vervolgens komen verschillende methoden om aangetaste stukken te behandelen aan bod. In het tweede deel brengen de deelnemers een bezoek aan een archiefmagazijn en wordt er getoond hoe men schimmels en insecten in de praktijk opspoot en identificeert. Aansluitend kan de organiserende instelling aangetaste stukken aan de docent voorleggen.

praktische informatie

organisatie	FARO
docent	Consulent behoud en beheer, FARO i.s.m. de respectieve provinciale museumconsulent
datum en locatie	op maat bepaald door de docent in overleg met de organiserende instelling
prijs	€ 250 (inclusief syllabus)
max. deelnemers	15
meer informatie	Jürgen Vanhoutte (consulent behoud en beheer, FARO), jurgen.vanhoutte@faronet.be , tel. 02 213 10 70

3.

Vormingsaanbod:
Collectie- &
objectregistratie

Erfgoedplus.be – Fotograferen van erfgoedobjecten in het kader van het Erfgoedregister

Cursus

doelgroep

Beheerders van lokale erfgoedcollecties en gebruikers van het Erfgoedregister (musea, geschied- en heemkundige kringen, kerkfabrieken en archieven).

doel

In deze introductiecursus verwerven de deelnemers de basisvaardigheden voor digitale fotografie. Er worden basistechnieken aangeleerd die in ieders bereik liggen om kwalitatieve foto's te maken van erfgoedobjecten.

opzet

Het invoeren van informatie over erfgoedobjecten is één aspect van collectieregistratie. Bij elke registratie horen één of meerdere afbeeldingen die de erfgoedobjecten illustreren en helpen identificeren.

De introductiecursus is een praktische opleiding in het fotograferen van erfgoedobjecten op een voor iedereen toegankelijke en verstaanbare wijze. De cursus wil de deelnemers op weg helpen om met beperkte middelen en met eigen toestellen kwalitatieve foto's te maken die geschikt zijn voor een inventaris en voor publicatie op Erfgoedplus.be. Alle deelnemers gaan concreet aan de slag met hun eigen digitale fototoestellen. Deelnemers leren ook werken met belichtingsopstellingen die men bij de Provincie Vlaams-Brabant kan ontlenuen. Inleidend wordt kort ingegaan op de elementaire aspecten van digitaliseren en digitale beeldbewerking (bestandtypes, benamingen en wijzigen van het formaat).

praktische informatie

organisatie	Provincie Vlaams-Brabant
docenten	n.t.b. en Jan De Cock (depotconsulent registratie, Provincie Vlaams-Brabant)
datum – tijd	Dinsdag 14 oktober 2014, 14.00 – 18.00 of dinsdag 21 oktober 2014, 18.00 – 22.00
prijs	gratis
locatie	Museum Abdij van Park Abdij van Park 7, 3001 Heverlee
aanmelding	erfgoeddepot@vlaamsbrabant.be
uiterste inschrijving	7 werkdagen voor aanvang van de cursus
max. deelnemers	15

Erfgoedplus.be – Scannen van erfgoedobjecten in het kader van het Erfgoedregister

Cursus

doelgroep

Beheerders van lokale erfgoedcollecties en gebruikers van het Erfgoedregister (musea, geschied- en heemkundige kringen, kerkefabrieken en archieven).

doel

In deze introductiecursus verwerven de deelnemers de basisvaardigheden voor het digitaliseren en scannen van hoofdzakelijk documentair erfgoed. Alle types komen aan bod: foto's, dia's, glasplaten, knipsels etc. Je werkt met de scanners van de uitleendienst van de Provincie Vlaams-Brabant.

opzet

Het invoeren van informatie over erfgoedobjecten is één aspect van collectieregistratie. Bij elke registratie horen één of meerdere afbeeldingen die de erfgoedobjecten illustreren en helpen identificeren.

De introductiecursus is een praktische opleiding in het scannen van erfgoedobjecten op een voor iedereen toegankelijke en verstaanbare wijze. Inleidend wordt kort ingegaan op de elementaire aspecten van digitaliseren en digitale beeldbewerking (bestandtypes, benamingen en wijzigen van het formaat). De cursus wil de deelnemers op weg helpen om met beperkte middelen en met eigen scanners reproducties maken die geschikt zijn voor een inventaris en voor publicatie op Erfgoedplus.be.

Deelnemers leren werken met de twee A3 scanners van de uitleendienst, voorzien door de Provincie Vlaams-Brabant.

praktische informatie

organisatie	Provincie Vlaams-Brabant
docenten	Jan De Cock (Depotconsulent Registratie, Provincie Vlaams-Brabant)
datum – tijd	Dinsdag 18 november 2014, 14.00 – 17.00 of dinsdag 25 november 2014, 18.00 – 21.00
prijs	gratis
locatie	Museum Abdij van Park Abdij van Park 7, 3001 Heverlee
aanmelding	jan.decock@vlaamsbrabant.be
uiterste inschrijving	7 werkdagen voor aanvang van de cursus
max. deelnemers	6 verenigingen, 2 personen per vereniging

Erfgoedplus.be – Registreren van lokale collecties met het Erfgoedregister

Cursus

doelgroep

Beheerders van lokale erfgoedcollecties en gebruikers van het Erfgoedregister (musea, geschied- en heemkundige kringen, kerkfabrieken en archieven).

doel

Een introductie- en opfrissingcursus over het opstellen van een inventaris en het registreren van een erfgoedcollectie met het Erfgoedregister (Erfgoedplus.be).

opzet

Erfgoedplus.be bestaat uit een database met erfgoed informatie (Erfgoeddatabank), een portaalstek om deze informatie naar het publiek te ontsluiten (Erfgoedplus.be) en een online (webgebaseerd) programma om erfgoedcollecties te registreren (Erfgoedregister).

Het Erfgoedregister is op maat van lokale erfgoedcollecties ontworpen. Het Erfgoedregister laat toe om een erfgoedcollectie gedetailleerd te registreren volgens internationale en museale standaarden. In de eerste plaats is het Erfgoedregister een instrument voor collectiebeheer. Daarnaast kan men de eigen collectie ook publiek ontsluiten via Erfgoedplus.be.

Volgende aspecten komen aan bod:

- starten met het Erfgoedregister
- aanmaken van registratiefiches
- beschrijven van voorwerpen
- beschrijven van een afbeelding (foto's, postkaarten)
- koppelen van multimedia (foto, tekst en geluidsbestand) aan een registratiefiche
- rapporten afdrukken en de collectie publiek ontsluiten.

praktische informatie

organisatie	Provincie Vlaams-Brabant
docent	Jan De Cock (depotconsulent registratie, Provincie Vlaams-Brabant)
datum – tijd	Dinsdag 28 oktober 2014, 14.00 – 18.00 of dinsdag 4 november 2014, 18.00 – 22.00
locatie	Provinciehuis Vlaams-Brabant Provincieplein 1, 3010 Leuven (Kessel–Lo)
aanmelding	jan.decock@vlaamsbrabant.be
uiterste inschrijving	7 werkdagen voor de aanvang van de cursus
max. deelnemers	8 verenigingen, 2 personen per vereniging

Mijn collectie – Onze wereld

Vierdelige cursus

doelgroep

Lokale musea, heemkundige erfgoedcollecties en andere geïnteresseerden.

doel

Op een laagdrempelige manier lokale erfgoedwerkers inleiden in een goed beheer van hun erfgoedcollectie. De focus ligt daarbij op kleinschalige museale collecties. Archief en documentatie maken deel uit van een andere cursus en komt hier niet aan bod.

opzet

De reeks bestaat uit vier modules, telkens op woensdag. Elke module kan ook afzonderlijk worden gevolgd. Let goed op de locatie en het tijdstip, want die verschillen per module.

1. Collectieplanning

Als erfgoedorganisatie heb je een collectie opgebouwd of wil je voorwerpen bewaren om ze door te kunnen geven aan komende generaties. Maar je kunt niet alles bewaren, onder meer omdat de kostprijs te hoog wordt. Dus moet je als erfgoedorganisatie bepalen wat je wel of niet bewaart. De vierdelige cursus reikt een manier aan waarop dit kan worden bepaald met respect voor het erfgoed én de erfgoedorganisatie.

praktische informatie

organisatie	Provincie Limburg Heemkunde Vlaanderen Monumentenwacht Limburg Heemkring Heidebloemke Genk & de Limburgse erfgoedcellen
docent	Hendrik Vandeginste (Heemkunde Vlaanderen)
datum	woensdag 8 oktober 2014
tijd	18.30 – 21.30
locatie	Bibliotheek Genk, Zaal 'De Ontdekking' Stadsplein 3, 3600 Genk
prijs	gratis
aanmelding	hendrik.vandeginste@heemkunde-vlaanderen.be
uiterste inschrijving	1 oktober 2014
max. deelnemers	40 personen

2. Registreren met het Erfgoedregister

Een introductie- en oprisingscursus over het opstellen van een inventaris en het registreren van een erfgoedcollectie met het Erfgoedregister (Erfgoedplus.be). Het Erfgoedregister is op maat gemaakt van lokale erfgoedcollecties (geschied- en heemkundige kringen, private collecties, kerkfabrieken en archieven).

Volgende aspecten komen aan bod:

- starten met het Erfgoedregister
- aanmaken van registratiefiches
- beschrijven van voorwerpen
- beschrijven van een afbeelding (foto's, postkaarten)
- koppelen van multimedia (foto, tekst en geluidsbestand) aan een registratiefiche
- rapporten afdrukken en de collectie publiek ontsluiten.

Voorzie hanteerbare objecten uit de eigen collectie. Beperk jouw keuze tot 20 kleine en draagbare objecten (speelgoed, werktuigen, prentkaarten, foto's etc.). Zorg tevens voor voldoende variatie en neem objecten die kenmerkend zijn voor de eigen collectie.

praktische informatie

organisatie	Provincie Limburg Heemkunde Vlaanderen Monumentenwacht Limburg Heemkring Heidebloemke Genk & de Limburgse erfgoedcellen
docenten	Bart Bosmans & Marleen Ubachs (Erfgoedplus.be)
datum	woensdag 15 oktober 2014
tijd	een eerste groep van 9.00 tot 12.00 uur een tweede groep van 14.00 tot 17.00 uur
locatie	Syntra, campus Hasselt (ingang via Trichterheideweg) Gouverneur Verwilghensingel 40, 3500 Hasselt
prijs	gratis
aanmelding	hendrik.vandeginste@heemkunde-vlaanderen.be
uiterste inschrijving	1 oktober 2014
max. deelnemers	40 personen

3. Fotograferen van erfgoed

De introductiecursus is een praktische opleiding in het fotograferen van erfgoedobjecten op een zeer toegankelijke en verstaanbare wijze. De opleiding helpt de deelnemers op weg om met beperkte middelen en met eigen toestellen kwalitatieve foto's te maken die geschikt zijn voor zowel een inventaris als voor een publicatie op Erfgoedplus.be.

Deelnemers leren ook werken met lichttenten en belichtingsopstellingen die men bij het Provinciaal Centrum voor Cultureel Erfgoed kan ontlenuen. Daarnaast wordt kort ingegaan op de elementaire aspecten van digitale beeldbewerking (bestandtypes, benamingen en wijzigen van het formaat). Alle deelnemers gaan concreet aan de slag met de eigen digitale fototoestellen.

Breng jouw eigen digitaal fototoestel mee. Professionele fototoestellen zijn niet vereist. Er wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van elk toestel. Breng zeker de handleiding van het toestel mee en een kaartlezer indien u deze heeft.

praktische informatie

organisatie	Provincie Limburg Heemkunde Vlaanderen Monumentenwacht Limburg Heemkring Heidebloemke Genk & de Limburgse erfgoedcellen
docent	Jan Castermans (fotograaf) en Bart Bosmans (Erfgoedplus.be)
datum	22 oktober 2014
tijd	14.00 – 18.00
locatie	Syntra, campus Hasselt (ingang via Trichterheideweg) Gouverneur Verwilghensingel 40, 3500 Hasselt
prijs	gratis
aanmelding	hendrik.vandeginste@heemkunde-vlaanderen.be
uiterste inschrijving	1 oktober 2014
max. deelnemers	6 verenigingen, max. 2 personen per vereniging

4. Eerste hulp bij schadegevallen

Tijdens het effectief inventariseren van de collectie doet zich een uitgelezen kans voor om de toestand van de voorwerpen te evalueren. De focus ligt hier op de toestand van vaak voorkomende materialen zoals hout, metaal, textiel, ... Ongetwijfeld kom je van alles tegen waarvan je je afvraagt: vormt dit al dan niet een probleem? Daarom een korte bespreking van vaak opgetekende soorten schade. Hoe ziet het er uit? Wat is de oorzaak? Wat moet je doen om erger te voorkomen?

Als uw vereniging een collectiestuk heeft dat als voorbeeld kan dienen, breng het zeker mee.

praktische informatie

Organisatie	Provincie Limburg Heemkunde Vlaanderen Monumentenwacht Limburg Heemkring Heidebloemke Genk & de Limburgse erfgoedcellen
docent	Elisabeth Mertens (Monumentenwacht Limburg)
datum	5 november 2014
tijd	18.30 – 21.30
locatie	Bibliotheek Genk, Zaal 'De Ontdekking', Stadsplein 3, 3600 Genk
prijs	gratis
aanmelding	hendrik.vandeginste@heemkunde-vlaanderen.be
uiterste inschrijving	1 oktober 2014
max. deelnemers	40 personen

Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Beginners

Cursus

doelgroep

Vrijwilligers en medewerkers van erfgoedbeherende instellingen die de registratie van de erfgoedcollectie verzorgen in Adlib registratiesoftware en nog geen of weinig ervaring hebben met het programma.

doel

De deelnemers leren op een doelmatige en verantwoorde wijze de collectie van de erfgoedinstelling te registreren met Adlib registratiesoftware.

opzet

Deze cursus behandelt het gebruik van het registratieprogramma Adlib. Het programma is gebaseerd op internationale registratiestandaarden zoals SPECTRUM. Je wordt stap voor stap vertrouwd gemaakt met het programma. De nadruk ligt op de basishandelingen voor het invoeren en wijzigen van object- en collectiegegevens. Verder wordt ingegaan op de validatiebestanden (thesaurus en personen & instellingen), de registratiehandleiding gebaseerd op het MovE-invalboek, eenvoudig zoeken, het koppelen van afbeeldingen aan een objectrecord en afdrukfunctionaliteiten. Veel tijd gaat naar praktische oefeningen.

Voorkennis Windows is vereist en de deelnemers beschikken over een Adlib-licentie of -account (reeds werken met Adlib is een pluspunt).

praktische informatie – Provincie Oost-Vlaanderen

organisatie	Provincie Oost-Vlaanderen
docent	Adeline Beurms (Erfgoedinzicht, Provincie Oost-Vlaanderen)
prijs	€ 40 (inclusief syllabus en lunch), gratis voor leden van Erfgoedinzicht
aanmelding	erfgoedinzicht@oost-vlaanderen.be
max. deelnemers	16

2014 sessie

datum – tijd – locatie	Dinsdag 18 november 2014, 9.30 – 16.30 Provinciehuis (informaticalokaal) Gouvernementstraat 1, 9000 Gent
uiterste inschrijving	4 november 2014

2015 sessie

datum – tijd – locatie	Donderdag 5 maart 2015: 09.30 – 16.30 PAC Zuid (zaal de Moervaart, 1 ^e verdieping) W. Wilsonplein 2, 9000 Gent
uiterste inschrijving	24 februari 2015

praktische informatie – Provincie West-Vlaanderen

organisatie	Provincie West-Vlaanderen
docenten	Christoph Coevoet (applicatiebeheerder Erfgoedinzicht.be) Livia Snauwaert (depotconsulent registratie, Provincie West-Vlaanderen)
locatie	Provinciehuis Boeverbos (filiaal I) Koning Leopold III-laan 31, 8200 Brugge
prijs	€ 40 (inclusief syllabus en lunch), gratis voor leden van Erfgoedinzicht
aanmelding	hans.vandecappelle@west-vlaanderen.be
max. deelnemers	15

2014 sessie

datum – tijd	Dinsdag 16 september 2014, 9.30 – 16.30
uiterste inschrijving	1 september 2014

2015 sessie

datum – tijd	Donderdag 4 juni 2015, 9.30 – 16.30
uiterste inschrijving	26 mei 2015

Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib – Opfriscursus

Cursus

doelgroep

Vrijwilligers en medewerkers van erfgoedbeherende instellingen die hun kennis van de Adlib registratiesoftware willen opfrissen en verdiepen. Ze verzorgen al de collectieregistratie in Adlib en hebben effectief ervaring met het registreren in Adlib.

doel

De deelnemers leren de Adlib registratiesoftware grondiger kennen met het oog op een beter begrip en gebruik ervan.

opzet

Alle basishandelingen (invoeren en wijzigen) worden herhaald met de nadruk op aanvullende informatie en tips. Er wordt uitvoerig ingegaan op het koppelen van afbeeldingen en objectrecords uit verschillende bestanden (inclusief het bibliotheek- en archiefbestand). Het gebruik van een thesaurus wordt nader toegelicht, in het bijzonder ook het gebruik van een externe thesaurus, zoals de Art & Architecture Thesaurus (AAT). Verder worden de zoekmogelijkheden en in het bijzonder het gebruik van de selectietaal behandeld, evenals het wijzigen van groepen records met zoek en vervang. Tenslotte wordt bekeken hoe Word-sjablonen te gebruiken om betere rapporten te maken.

Praktische oefeningen vormen een belangrijk deel van de cursus. Speciale aandacht gaat naar praktische problemen waarmee de deelnemers in de praktijk werden geconfronteerd.

praktische informatie – Provincie Oost-Vlaanderen

organisatie	Provincie Oost-Vlaanderen
docent	Adeline Beurms (Erfgoedinzicht.be , Provincie Oost-Vlaanderen)
datum	Woensdag 12 maart 2015
tijd	9.30 – 16.30
locatie	PAC Zuid (zaal de Moervaart, 1e verdieping) W. Wilsonplein 2, 9000 Gent
aanmelding	erfgoedinzicht@oost-vlaanderen.be
prijs	€ 40 (inclusief syllabus en lunch), gratis voor leden van Erfgoedinzicht
uiterste inschrijving	3 maart 2015
max. deelnemers	16

praktische informatie – Provincie West-Vlaanderen

organisatie	Provincie West-Vlaanderen
docent	Christoph Coevoet (applicatiebeheerder Erfgoedinzicht.be) Livia Snauwaert (depotconsulent registratie, Provincie West-Vlaanderen)
datum	Dinsdag 23 september 2014
tijd	9.30 – 16.30
locatie	Provinciehuis Boeverbos (filiaal I)Koning Leopold III-laan 31, 8200 Brugge
prijs	€ 40 (inclusief syllabus en lunch), gratis voor leden van Erfgoedinzicht
aanmelding	hans.vandecappelle@west-vlaanderen.be
uiterste inschrijving	8 september 2014
max. deelnemers	15

A photograph of a retail display for brushes and grooming tools. The items are arranged on a wall with horizontal slats. On the left, several brushes with different bristle patterns and handles are hanging. On the right, there are more brushes, including a large black hairbrush and a smaller one with a white handle. Some items are placed on small white shelves. The lighting is warm and focused on the products.

4.

Vormingsaanbod:
Publiek & presentatie

Conversatietafels Nederlands

Workshop van 6 halve dagen

doelgroep

Onthaalpersoneel en publieksmedewerkers (zowel vrijwilligers als vaste medewerkers) met een vrij goede kennis van het Nederlands die aan de slag zijn bij Brusselse erfgoedinstellingen en culturele huizen. Streefdoel is een groep deelnemers met een kennisniveau hoger dan 2.1 (volgens de algemeen aanvaarde Europese standaard).

doel

Het aanscherpen van de Nederlandse spreekvaardigheid bij het onthaalpersoneel en de publieksmedewerkers.

opzet

De conversatietafels - informele babbels - stimuleren het Nederlandse taalgebruik op een interactieve manier. Een extra stimulans is een bezoek aan één van de talrijke Brusselse musea of kunstinstellingen.

De workshops moedigen op een informele wijze de kennis van het Nederlands aan door dagelijkse gespreksituaties binnen de professionele context te oefenen. Voorop staat het plezier om Nederlands te spreken in zeer verschillende (professionele) situaties op de werkvloer.

praktische informatie

organisatie	Erfgoedcel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, in samenwerking met het Huis van het Nederlands (BruTaal) en Brusselse Museumraad
docent	n.v.t.
datum	Woensdag 10 december 2014 Woensdag 14 januari 2015 Woensdag 11 februari 2015 Woensdag 11 maart 2015 Woensdag 22 april 2015 Woensdag 20 mei 2015
tijd	10.00 – 12.30
locatie	Brusselse erfgoedinstellingen of culturele organisaties (n.t.b.)
prijs	€ 30
aanmelding	inschrijvingen@erfgoedcelbrussel.be
uiterste inschrijving	1 december 2014
max. deelnemers	15

Culturele diversiteit onderzocht

Werkbezoeken, seminarie(s)

doelgroep

Werken rond culturele diversiteit binnen de museumcontext beperkt zich niet tot het takenpakket van één medewerker. We moedigen de Brusselse musea daarom aan om met minstens twee medewerkers deel te nemen (bij voorkeur uit verschillende afdelingen van het museum). Het traject richt zich zowel tot conservatoren en stafmedewerkers als publiekswerkers, communicatie- en onthaalverantwoordelijken, personeelsverantwoordelijken, enz. uit de Brusselse musea.

doel

De erfgoedcel Brussel, de Brusselse Museumraad en Foyer Brussel willen de medewerkers stimuleren een beleidsvisie uit te werken op basis van de aangereikte methodieken en voorbeelden, met als doel de eigen werking te diversifiëren op de verschillende organisatieniveaus.

Bij de werkbezoeken focussen we op goede praktijkvoorbeelden die culturele diversiteit in de museumwerking concreet maken. Hoe gaan musea te werk om hun publiek te diversifiëren? Welke accenten leggen de musea in hun personeelsbeheer? In welke mate worden verschillende deelwerkingen in het museum divers gemaakt? Hoe kunnen we in de museumwerking inzetten op diversiteit? De inspiratiedag biedt extra methodieken, praktijken aan. Daarna zoeken de Brusselse musea, onder begeleiding van Foyer Brussel, naar een beleidsvisie met eigen accenten.

opzet

De initiatiefnemers stellen het volgende programma voor:

- Tijdens de voorbije startdag van 12 juni werd een referentiekader aangereikt (met o.m. een toetsingsinstrument om jullie startpositie te bepalen betreffende diversiteitsbeleid en een eerste praktijkonderzoek). Op de startdag stellen we ook de twee te bezoeken musea voor.

- Twee werkbezoeken aan musea in het buitenland die een inspiratiebron kunnen zijn voor de Brusselse museumpraktijk. De museummedewerkers ter plekke lichten hun diverse werking toe, met ruimte voor discussie en een nabespreking.
- Daarna worden tijdens de inspiratiedag uit de brede cultuursector tal van goede praktijkvoorbeelden en methodieken betreffende werken met culturele diversiteit onder de loep genomen.

Met deze bagage gaan jullie aan de slag om een beleidsvisie over divers werken op te bouwen. Daarna blikken we op de terugkomdag terug op het traject en kijken naar de toekomst.

praktische informatie

organisatie	Erfgoedcel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, Brusselse Museumraad en Foyer Brussel
docent	n.v.t.
datum – locaties	(12 juni: Startdag). Donderdag 25 september 2014, 7.30 – 19.00 Museumbezoek Gemeentemuseum Den Haag Donderdag 13 november 2014, 7.30 – 19.30 Museumbezoek Musée de l'Histoire de l'Immigration Parijs December 2014 (n.t.b.) Inspiratiedag Maart/april 2015 (n.t.b.) Terugkomdag
prijs	€ 180 (inclusief reiskosten, lunches, begeleiding, eventueel lesmateriaal)
aanmelding	Katrijn.meirlaen@vgc.be of Peggy.voesterzoons@vgc.be
uiterste inschrijving	1 juni 2014
max. deelnemers	7 Brusselse musea

Inspiratienamiddag Cultuur en Erfgoed voor het basisonderwijs

Infosessie en meerdere workshops

doelgroep

Leraren basisonderwijs.

Publieksmedewerkers en educatief medewerkers in de cultuur- en erfgoedsector.

doel

Het educatief aanbod van de Brugse cultuurhuizen/musea leren aanwenden om zo concreet lesmateriaal te ontdekken voor het vak 'muzische vorming'.

opzet

Het plenair gedeelte in de namiddag start met de toelichting van een aantal praktijkvoorbeelden van samenwerkingen tussen scholen en cultuurhuizen/musea.

Nadien kun je deelnemen aan twee vormingssessies waarvoor je voordien dient in te schrijven. In deze actieve workshops leer je omgaan met één van de educatieve pakketten van de Brugse cultuurhuizen/musea. Er is een keuze uit:

- een uitleenkoffer van het oude Sint-Janshospitaal
- een DVD met lesbundel van 'Lessen in het donker'
- een theaterkoffer van het Cultuurcentrum Brugge en de Provincie West-Vlaanderen
- een interactief bezoek aan de Sound Factory van het Concertgebouw Brugge
- een kijk- en doeboekje voor een bezoek aan het Groeningemuseum
- een inspiratiebundel over Brugge als bezette stad in de Eerste Wereldoorlog.

Tussen de twee vormingssessies in biedt een kleine infobeurs informatie over het Brugse culturaanbod voor scholen. Meer info op www.veltegenvel.be.

praktische informatie

organisatie	Brugge Plus i.s.m. Dienst lokaal onderwijsbeleid van de stad Brugge, Concertgebouw Brugge
docent	medewerkers van de deelnemende cultuurhuizen/musea
datum	Woensdag 24 september 2014
tijd	13.30 – 17.30
locatie	Concertgebouw Brugge 't Zand 34, 8000 Brugge
prijs	Gratis
aanmelding	charlotte.forrier@bruggeplus.be
uiterste inschrijving	23 september 2014
max. deelnemers	120

Museum en publiek

Workshops

doelgroep

Publieksmedewerkers van musea en erfgoedorganisaties die op de hoogte willen blijven van relevante ontwikkelingen op het werkterrein, om zo de publiekswerking in de eigen organisatie te actualiseren en te versterken.

doel

In de workshops staat informatie- en ervaringsuitwisseling over actuele kwesties met betrekking tot publiekswerking en publieksbeleid voorop.

opzet

De workshops gaan telkens in op een specifiek thema of deelaspect van publiekswerking: beleid, onderzoek, communicatie, educatie en/of bemiddeling. Het thema laat zich leiden door de actualiteit in het domein van publiekswerking. De workshops zijn opgevat als een reeks en vinden een 2-tal keer per jaar plaats. We bouwen verder op de cursus "Publiek en museum" die voortaan niet meer als tweedaagse wordt georganiseerd. Aandachtspunten blijven onder meer wel: "kijken vanuit de ogen van de bezoeker" en "ken jouw bezoeker".

praktische informatie

organisatie	De provincies in samenwerking met FARO
docent	Afhankelijk van het thema
datum	n.t.b., 2 x per jaar
tijd	14.00 – 17.00
locatie	n.t.b.
prijs	n.t.b.
aanmelding	Er kan aangemeld worden per workshop. Aanmelding gebeurt bij de museumconsulent van de provincie (of Brussel) waar de workshop plaatsvindt. Om op de hoogte gehouden te worden kan je alvast aanmelden bij je museumconsulent of www.faronet.be raadplegen. Alle contactgegevens vind je op p. 66.
max. deelnemers	Afhankelijk van het programma

Opleiding tot museumgids

Opleiding

doelgroep

Iedereen die in professioneel verband of als vrijwilliger wil gidsen in een museum, én die de basisopleiding 'Gids' van Toerisme Vlaanderen heeft gevolgd of al een (door Toerisme Vlaanderen) erkend gids is.

doel

Afgestudeerde museumgidsen beschikken na deze opleiding over een inhoudelijk referentiekader (o.a. over musea en erfgoed), en zijn getraind in het vaardig omgaan met en het begeleiden van diverse groepen in musea. De museumgidsen zijn volwaardige bemiddelaars tussen het cultureel erfgoed, het publiek en de erfgoedinstelling.

opzet

Sinds 2006 is de vernieuwde gidsopleiding – ontwikkeld door Toerisme Vlaanderen – jaarlijks beschikbaar. Binnen deze opleiding kunnen kandidaat-gidsen zich specialiseren tot museumgids. Andere specialisaties zijn toeristische gids, natuurgids of reisleader.

In het schooljaar 2014–2015 bieden volgende opleidingscentra het specialisatiejaar museumgids aan:

- PCVO Het Perspectief (Gent)
- CVO De Oranjerie (Diest)
- CVO Elishout (Anderlecht).

De museumgidsenopleiding is ondersteund door FARO en is in nauwe samenwerking met de provinciale museumconsulenten ingericht. De opleiding telt 200 lessen, integreert evenwichtig theorie, praktijk en studiebezoeken.

De drie modules zijn:

- 'Bestemming museum': musea binnen een breed maatschappelijke en cultureel erfgoedcontext; de relatie tussen musea en het publiek
- 'Specifieke gidsvaardigheden': de algemene kenmerken van het interactief rondleiden, vraag- en gesprekstechnieken, werkvormen en diversiteit
- 'Project museumgids': de kandidaat-gidsen ontwikkelen zelf rondleidingen in het kader van hun eindwerk in een museum.

praktische informatie

organisatie

de specialisatie 'Museumgids' is een samenwerking tussen Toerisme Vlaanderen, FARO, de provinciale museumconsulenten en de centra voor volwassenenonderwijs.

Voorwaarden

Wie in het schooljaar 2014 – 2015 met deze opleiding wil starten, moet ten laatste in het schooljaar 2013 – 2014 zijn geslaagd voor de basisopleiding 'Gids'. Deze basisopleidingen gaan ook in het schooljaar 2014–2015 in CVO's in verschillende provincies door. Voor meer informatie over de inhoud en aanpak van de museumgidsopleiding of de basisopleiding 'Gids' kan je terecht bij jouw provinciale museumconsulent of bij Hildegard Van Genechten van FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed.

aanmelding

voor inschrijvingen voor het schooljaar 2014–2015, kan je contact opnemen met een centrum voor volwassenenonderwijs:
Gent – PCVO Het Perspectief: www.pcvo-gent.net
Diest – CVO De Oranjerie: www.deoranjerie.be
Anderlecht – CVO Elishout: www.cvoelishout.be

Op aanvraag – Ik organiseer een 'Collectiedag' en werk met Europeana

Workshop

doelgroep

Erfgoedmedewerkers en -geïnteresseerden.

doel

Deelnemers krijgen concrete en praktische informatie over het organiseren van een collectiedag en het verwerken van de verzamelde informatie in de Europese databank *Europeana*.

opzet

De dienst Erfgoed van de Provincie Antwerpen heeft een stevige ervaring met het organiseren van een 'Collectiedag'. Op een dergelijk event worden geïnteresseerden opgeroepen om roerend of immaterieel erfgoed te tonen en de informatie er over te delen bij het realiseren van een project.

In de workshop komen de praktische ervaringen, de *do's* en de *don't's* op interactieve wijze aan bod. Zo ook het verloop en de praktische organisatie van een collectiedag. Een goed gebruik van de erfgoeddatabank Europeana kan veel bijdragen aan het succes van de dag. Voorbeelden worden geput uit de herdenking van de Eerste Wereldoorlog.

praktische informatie

organisatie	Dienst Erfgoed Provincie Antwerpen
docent	Charlotte Saelemakers (projectteam Wereldoorlog I)
datum	in overleg te bepalen, najaar 2014.
tijd	duurtijd 2u
locatie	Provinciehuis Antwerpen of in overleg te bepalen
prijs	gratis
aanmelding	Charlotte.saelemakers@provincieantwerpen.be
max. deelnemers	20

Op aanvraag – Omgaan met personen met een visuele/auditieve handicap

Cursus

doelgroep

Museummedewerkers die betrokken zijn bij het onthaal en begeleiding van bezoekers, zoals onthaal- en toezichtpersoneel en publieksmedewerkers.

doel

Goed kunnen omgaan met en inspelen op maatschappelijk kwetsbare groepen, in het bijzonder mensen met een visuele of auditieve beperking, vormt een integraal onderdeel van een klantvriendelijk en toegankelijk beleid. Om dit te realiseren, zijn een algemene en een specifieke cursus ontwikkeld. In deze cursussen wordt dieper ingegaan op het onthaal en begeleiding in musea en aanverwante instellingen van personen met een visuele of auditieve handicap.

opzet

Specialisten en/of ervaringsdeskundigen leren specifieke vaardigheden aan voor de omgang met de doelgroep(en). Hierbij kunnen aandachtspunten aan bod komen i.v.m. het gebouw, de collectie, het aanbod, de communicatie, ... en worden tips en aanbevelingen meegegeven. Daarna volgen er praktische oefeningen afgestemd op de museum- en erfgoedpraktijk.

praktische informatie

Geïnteresseerden (individueel of per instelling) die één of meerdere cursussen willen organiseren in de eigen instelling, kunnen hun museumconsulent contacteren. Alle contactgegevens vind je op p. 66.

Op aanvraag – Omgaan met maatschappelijk kwetsbare groepen

Cursus

doelgroep

Museummedewerkers die betrokken zijn bij het onthaal en begeleiding van bezoekers, zoals onthaal- en toezichtpersoneel en publieksmedewerkers.

doel

Goed kunnen omgaan met en inspelen op maatschappelijk kwetsbare groepen in het algemeen (mensen met een fysieke of verstandelijke beperking, personen met een andere taal- en cultuurachtergrond etc.) vormt een integraal onderdeel van een klantvriendelijk en toegankelijk beleid. Om dit te realiseren, zijn een algemene en een specifieke cursus ontwikkeld. In deze cursussen wordt dieper ingegaan op het onthaal en begeleiding in musea en aanverwante instellingen van maatschappelijk kwetsbare groepen.

opzet

Specialisten en/of ervaringsdeskundigen leren specifieke vaardigheden aan voor de omgang met de doelgroep(en). Hierbij kunnen aandachtspunten aan bod komen i.v.m. het gebouw, de collectie, het aanbod, de communicatie, ... en worden tips en aanbevelingen meegegeven. Daarna volgen er praktische oefeningen afgestemd op de museum- en erfgoedpraktijk.

praktische informatie

Geïnteresseerden (individueel of per instelling) die één of meerdere cursussen willen organiseren in de eigen instelling, kunnen hun museumconsulent contacteren. Alle contactgegevens vind je op p. 66.

5.

Vormingsaanbod:
Onderzoek

ICE-breker – Intangible heritage and the museum. Masterclass met Marilena Alivizatou

Masterclass

doelgroep

Museum- en erfgoedmedewerkers.

doel

Het uitlichten van wat het concept immaterieel cultureel erfgoed voor de museologie kan betekenen. Gevoed vanuit internationaal vergelijkend onderzoek, wordt een reflectie opgezet over de betekenis en mogelijkheden van het werken met immaterieel cultureel erfgoed in museale context.

opzet

Hoe kun je als museum inzetten op immaterieel erfgoed? Hoe kun je dit erfgoed een plaats geven in je museum en hoe kun je met gemeenschappen samenwerken voor het borgen van immaterieel erfgoed? Marilena Alivizatou, auteur van de publicatie 'Intangible Heritage and the Museum: New Perspectives on Cultural Preservation' licht in deze masterclass de inzichten uit haar internationaal vergelijkend onderzoek toe, en gaat in dialoog met de case van het MAS, waarna in groep gereflecteerd wordt over het thema.

praktische informatie

organisatie	FARO, Tapis plein vzw, VUB-SKAR en MAS
docent	Marilena Alivizatou (University College Londen)
datum	Vrijdag 17 oktober 2014
tijd	13.30 – 16.30 (onder voorbehoud)
locatie	MAS, Museum aan de Stroom Hanzestedenplaats 1, 2000 Antwerpen
prijs	Gratis
aanmelding	www.faronet.be
uiterste inschrijving	10 oktober 2014
max. deelnemers	onbepaald.

In klank en beeld. Participatief documenteren van immaterieel erfgoed

Studiedag

doelgroep

Cultureel-erfgoedsector.

doel

Een verkenning van hoe je voor het participatief audiovisueel documenteren van immaterieel erfgoed enerzijds wetenschappelijke methodes uit diverse disciplines in de erfgoedpraktijk kan inzetten en hoe je anderzijds vanuit praktijkonderzoek tot methode-ontwikkeling kan komen.

Daarnaast wil de studiedag de blik en concepten als immaterieel erfgoed, niet-tastbaar erfgoed, mondelinge geschiedenis en mondelinge bronnen scherp stellen.

opzet

Het programma van de studiedag 'In klank en beeld' is inhoudelijk een tweeluik.

- *Aan de slag voor het participatief documenteren van immaterieel erfgoed*
Theorie, praktijk en inspiratie: immaterieel erfgoed leeft in de handen en hoofden van mensen. Dit erfgoed documenteren als gemeenschap, of als ondersteunende organisatie i.s.m. de gemeenschap, vraagt een participatieve en dynamische – vaak audiovisuele – benadering. Maar hoe pak je dit aan? Kunnen wetenschappelijke methodes, gehanteerd binnen mondelinge geschiedenis, visuele antropologie, etc. inspireren?
- *Immaterieel erfgoed ≠ niet-tastbaar erfgoed ≠ mondelinge geschiedenis ≠ mondelinge bronnen*
Tijdens het jongste decennium is veel belang gehecht aan (persoonlijke en maatschappelijke) waardering en beleving van erfgoed. Valt het te verwonderen dat er hier en daar begripsverwarring ontstaat over allerlei verwante vormen van 'levende' en 'immateriële' erfgoedpraktijken? Zijn mondelinge geschiedenis en immaterieel erfgoed dan niet één en hetzelfde? En wat met andere niet-materiële en bewegende vormen van erfgoeddocumentatie of -bronnen? Een gelegenheid om de blik en de concepten scherp te stellen.

Het divers samengesteld programma met inspirerende en leerrijke cases uit binnen- en buitenland, theoretische en reflexieve lezingen, alsook met een reeks praktijkgerichte workshops met nieuwe werkvormen en methodes. Met een verruimd blikveld, een rugzak vol inspiratie en hands-on praktijkervaringen, ben je als erfgoedwerker aangescherpt om zelf aan de slag te gaan.

praktische informatie

organisatie	E-land (Erfgoedcel Mechelen), Platform immaterieel erfgoed, Tapis plein vzw en MAS
docenten	Dale Jarvis (Heritage Foundation of Newfoundland and Labrador, Canada) Nico Wouters (Cegesoma) Lieve Willekens (MAS) Isabelle Makay (onafhankelijk visueel antropoloog)
datum	Dinsdag 16 september 2014
tijd	9.30 – 16.30
locatie	Lamot Van Beethovenstraat 8-10 - 2800 Mechelen
prijs	€ 25
aanmelding	www.erfgoedland.be www.immaterieelerfgoed.be www.tapisplein.be
uiterste inschrijving	8 september 2014
max. deelnemers	Onbepaald

Van affiche tot zakenkrant – Papieren bronnen voor de studie van het technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed

Studiedag

doelgroep

Ieder geïnteresseerde in het gebruik van papieren bronnen voor het onderzoek rond technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed.

doel

De deelnemers verwerven een overzicht en inzicht op de soorten papieren bronnen, hun beschikbaarheid en hun potentieel voor de studie van het technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed.

opzet

De studiedag zal een overzicht bieden van de verschillende soorten papieren bronnen die relevant kunnen zijn voor het technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed (archieven, handelscatalogi, reclamefolders, stalenboeken, kranten, octrooien, aandelen, plannen...). Aan de hand van een aantal case-studies wordt het potentieel van dit soort bronnen geïllustreerd.

praktische informatie

organisatie	ETWIE
data	zaterdag 27 september 2014
tijd	10.30 - 17.00
locatie	Kusthistories J. Casselaan 1, 8430 Middelkerke)
prijs	€ 10,00 (inclusief broodjeslunch)
aanmelding	www.etwie.be
uiterste inschrijving	20 september 2014
max. deelnemers	100

Meer
vormings-
initiatieven

Meer vormingsinitiatieven

Het meest recente vormingsaanbod vind je ook op www.faronet.be, de webstek van FARO. Steunpunt voor cultureel erfgoed. Specifiek vormingsaanbod over behoud en beheer vind je op de webstek van Vijf Vlaamse provincies en VGC: www.depotwijzer.be.

Nog nood aan andere vorming? We zijn uiteraard niet de enigen die een vormingsaanbod organiseren. Binnen de culturele wereld bruist het van vele, vaak andere initiatieven die ook voor jouw erfgoedorganisatie zinvol kunnen zijn. Daarom verwijzen we graag naar onderstaande organisaties die net zo goed opleidingen en bijscholingen programmeren. Het loont zeker de moeite geregeld een kijkje te nemen op hun website.

Belangrijke organisaties

- Archiefbank Vlaanderen
www.archiefbank.be
- Belgische Vereniging voor Documentatie (ABD–BVD)
www.abd-bvd.be
- Bibliotheekschool Gent
www.vspw.be/opleidingen/bibliotheekschool
- Bouwhistorie vzw
www.bouwhistorie.org
- CultuurNet Vlaanderen
www.cultuurnet.be
- Dēmos vzw, kenniscentrum voor participatie en democratie
www.demos.be
- Erfgoedcellen
www.erfgoedcellen.be
- Escala – opleidingscentrum
www.escala.be
- Heemkunde Vlaanderen
www.heemkunde-vlaanderen.be/ondersteuning/vorming/
- Herita
www.herita.be
- ICOM Vlaanderen
www.icom-vlaanderen.be
- Kennisknooppunt interculturaliseren
www.interculturaliseren.be
- Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium
www.kikirpa.be
- Lasso – Brussels netwerk kunsteducatie & publieksbemiddeling
www.lasso.be
- LOCUS
www.locusnet.be
- Magda - Cultuureducatief netwerk Leuven en Vlaams-Brabant
www.magdanet.be
- SoCius - Steunpunt voor sociaal-cultureel volwassenenwerk
www.socius.be
- Vlaamse Erfgoedbibliotheek
www.vlaamse-erfgoedbibliotheek.be
- Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie vzw (VVBAD)
www.vvbad.be

Landelijke expertisecentra

- Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur vzw - expertise religieus erfgoed
www.crkc.be
- Centrum Agrarische Geschiedenis vzw - expertise agrarisch erfgoed
www.cagnet.be
- Centrum Vlaamse Architectuurarchieven (CVAA) - cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving
www.cvaa.be
- ETWIE - Expertisecentrum voor Technisch, Wetenschappelijk en Industrieel Erfgoed - cultureel erfgoed van techniek, wetenschap en industrie
www.etwie.be
- LECA | Landelijk Expertisecentrum voor Cultuur van Alledag
www.levavzw.be
- Tapis plein vzw - actieve erfgoedparticipatie
www.tapisplein.be
- Het Firmament - cultureel erfgoed van de podiumkunsten in Vlaanderen
www.hetfirmament.be
- Packed vzw - expertisecentrum voor digitaal cultureel erfgoed
www.packed.be
- Resonant vzw. Vlaams Centrum voor muzikaal erfgoed
www.resonant.be

Overheden

- Agentschap Kunsten & Erfgoed
www.kunstenenerfgoed.be
- Archeologie, monumenten en landschapszorg in Vlaanderen
www.onroerenderfgoed.be
- CANON - Cultuurcel departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
www.canoncultuurcel.be
- VVSG - Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw
www.vvsg.be
- VVP - Vereniging Vlaamse Provincies
www.vlaamseprovincies.be

Museumpeil – Vakblad voor museummedewerkers in Vlaanderen en Nederland

Alle musea in Vlaanderen ontvangen twee keer per jaar een gratis exemplaar van Museumpeil, het vakblad voor museummedewerkers. Andere geïnteresseerden kunnen een jaarabonnement nemen voor € 22,50 (inclusief verzendkosten) of losse nummers aankopen aan € 12,50.

Te koop bij FARO & bij Museumfederatie Fryslân.

Contactgegevens

Contactgegevens

Museum-, depotconsulenten en monumentenwachters van de Vlaamse provincies, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Faro

Provincie Antwerpen

Provincie Antwerpen – Dienst Erfgoed

Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen

fax 03 240 64 75

www.provant.be/erfgoed

Frank Herman (teamverantwoordelijke erfgoeddepots – museumconsulent)

tel. 03 240 64 29

gsm. 0496 54 74 34

frank.herman@provincieantwerpen.be

Roel De Ceulaer (adviseur erfgoeddepots – infrastructuur)

tel. 03 240 64 32

roel.deceulaer@provincieantwerpen.be

Pieter De Praetere (adviseur erfgoed digitaal)

tel. 03 240 64 23

pieter.depraetere@provincieantwerpen.be

Marc Mees (adviseur erfgoeddepots – registratie)

tel. 03 240 64 21

marc.mees@provincieantwerpen.be

Veerle Meul (adviseur erfgoeddepots – infrastructuur & vorming)

tel. 03 240 69 96

veerle.meul@provincieantwerpen.be

Monumentenwacht Antwerpen

tel. 03 360 52 34

monumentenwacht@provincieantwerpen.be

Tanya Bourgeois (monumentenwachter – interieur)

tel. 03 360 52 05

tanya.bourgeois@provincieantwerpen.be

Eva Schoeters (monumentenwachter – interieur)

tel. 03 360 52 05

eva.schoeters@provincieantwerpen.be

Provincie Limburg

Provinciaal Centrum voor Cultureel Erfgoed (PCCE)

Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt

fax 011 23 75 85

www.pcce.be

Anne Milkers (museumconsulent)

tel. 011 23 75 80

anne.milkers@limburg.be

Tine Hermans (depotconsulent)

tel. 011 23 75 84

tine.hermans@limburg.be

Monumentenwacht Limburg

Willekensmolenstraat 140

3500 Hasselt

Elisabeth Mertens (monumentenwachter interieur)

tel. 011 23 75 93

elisabeth.mertens@limburg.be

Hans Tegenbos (monumentenwachter interieur)

tel. 011 23 75 92

hans.tegenbos@limburg.be

Provincie Oost-Vlaanderen

Provincie Oost-Vlaanderen – Directie Cultuur – Transversale cel Cultuur

W. Wilsonplein 2, 9000 Gent

fax 09 267 71 98

http://www.oost-vlaanderen.be/public/cultuur_vrijetijd/cultuur/index.cfm

Mieke Van Doorselaer (museumconsulent)
tel. 09 267 72 85
gsm 0494 85 47 23
mieke.van.doorselaer@oost-vlaanderen.be
Annelies De Mey (beleidsmedewerker depot)
tel. 09 267 72 51
gsm 0499 57 84 51
annelies.de.mey@oost-vlaanderen.be

Anne-Cathérine Olbrechts (beleidsmedewerker depot)
tel. 055 33 17 33
gsm 0498 17 77 33
anne-catherine.olbrechts@oost-vlaanderen.be

Lien Lombaert (beleidsmedewerker depot)
tel. 055 33 17 32
lien.lombaert@oost-vlaanderen.be

Monumentenwacht Oost-Vlaanderen

Leopoldkazerne blok C
Gaspar de Craeyestraat 2
9000 Gent
Tel. 09 234 18 55, 09 267 61 55

Hilde De Smet (monumentenwachter – interieur)
tel. 09 267 61 56
hilde.de.smet.mon@oost-vlaanderen.be

Sien Godderis (monumentenwachter – interieur)
tel. 09 267 61 54
sien.godderis@oost-vlaanderen.be

Provincie Vlaams-Brabant

Provincie Vlaams-Brabant – Dienst Cultuur

Provincieplein 1, 3010 Leuven
fax 016 26 76 35
www.vlaamsbrabant.be/vrije-tijd-cultuur

Nicolas Mazeure (bestuursecretaris Erfgoed: contact ad interim
museumconsulentschap)
tel. 016 26 76 77
nicolas.mazeure@vlaamsbrabant.be

Jan De Cock (depotconsulent registratie en documentatie)
tel. 016 26 79 51
jan.decock@vlaamsbrabant.be

Monumentenwacht Vlaams-Brabant

Monumentenwacht Vlaams-Brabant
Gemeenteplein 5 – 3010 Leuven
tel. 016 31 97 50

Tom Bogaerts (monumentenwachter – interieur)
tel. 016 55 08 93
tom.bogaerts@vlaamsbrabant.be

Andries Deknopper
tel. 016 31 97 57
andries.deknopper@vlaamsbrabant.be

Provincie West-Vlaanderen

Dienst Cultuur – Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries-Brugge

fax 050 40 31 05

www.west-vlaanderen.be/cultuur

Elien Doesselaere (museumconsulent)

tel. 050 40 34 44

Elien.Doesselaere@west-vlaanderen.be

Livia Snauwaert (depotconsulent – registratie)

tel. 050 40 34 18

Livia.snauwaert@west-vlaanderen.be

Wouter Lammens (depotconsulent – behoud en beheer)

tel. 050 34 34 39

wouter.lammens@west-vlaanderen.be

Monumentenwacht West-Vlaanderen

Koning Leopold III-Laan 31

8200 Brugge

monumentenwacht@west-vlaanderen.be

Reinoud Van Acker (contactpersoon)

tel. 050 40 35 70

Reinoud.van_acker@west-vlaanderen.be

Brecht Lagae (monumentenwachter – interieur)

tel. 050 40 31 54

brecht.lagae@west-vlaanderen.be

Vlaamse Gemeenschapscommissie

Vlaamse Gemeenschapscommissie – Algemene directie Cultuur, Jeugd en Sport

Emile Jacqmainlaan 135, 1000 Brussel

tel. 02 563 03 00 (algemeen nummer)

fax 02 563 04 49

www.vgc.be

www.erfgoedcelbrussel.be

Peggy Voesterzoons (coördinator musea Brussel)

tel. 02 563 05 58

peggy.voesterzoons@vgc.be

Sylvie Maes (depotconsulent)

tel. 02 563 03 00 (algemeen nummer)

sylvie.maes@vgc.be

FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed

Priemstraat 51, 1000 Brussel

tel. 02 213 10 60

fax 02 213 10 99

info@faronet.be

www.faronet.be

Colofon

Colofon

Deze brochure bundelt het vormingsaanbod van de consultants, steunpunten, expertisecentra, erfgoedcellen, de landelijke musea en de afdelingen monumentenwacht interieur van de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, West-Vlaanderen, van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en van FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed.

Productie brochure: Dienst Erfgoed – Departement Cultuur – Provincie Antwerpen

Coördinatie: Stefanie Bruyndonckx

Eindredactie: Frank Herman

Vormgeving: Grafisch team – Communicatiedienst – Provincie Antwerpen

Beeldmateriaal:

- © 2014 Filiep Herman
Kalender
- © 2014 Abdij van Bornem
Management & visie
- © 2014 Monumentenwacht Antwerpen – Dienst Erfgoed – Provincie Antwerpen
Behoud & beheer
- © 2014 voor deze uitgave Dienst Erfgoed – Provincie Antwerpen (Frank Herman)
Collectie- & objectregistratie
Instructies & terminologie
Deelnemen
Publiek en presentatie
Onderzoek
Contactgegevens
Met dank aan Museum Sportimonium Zemst, Vikingmuseum Stockholm, M. S. University Baroda, Modemuseum Provincie Antwerpen.

Je vindt alle informatie over het vormingsaanbod op de respectieve websites van de vijf Vlaamse provincies, de Erfgoedcel Brussel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en FARO, Steunpunt voor cultureel erfgoed vzw.

een initiatief en samenwerking van:

www.provincieantwerpen.be

www.limburg.be

www.oost-vlaanderen.be

www.vlaamsbrabant.be

www.west-vlaanderen.be

Met de steun van de

www.vgc.be

www.erfgoedcelbrussel.be

www.faronet.be

met steun van:

www.vlaanderen.be